ॐ नमोदेवउदारा॥त्नणतातुं कृपणखरा॥मागते आपलिया घरा॥
दुजे पणदातारा नेंदिसियेवो॥१॥आवचटे मागतयासि॥जे भेटि होय
तुजसि॥ते घोट भरु धावसि॥देखताचि घेसि त्यासि जीवे॥२॥जेजे मागो
येति तुज पासि॥ते बोधे एक्यते माजि सुसि॥से खियाचे साउवणसि॥
भेटि दुसरियासि स्वप्निहि न व्हे॥३॥अनु मात्र तुझि प्रासि॥आवचटेच
ठेज याचिये हाति॥याचिये संसार संपति॥सर्वस्वे निश्चिति नाडिसि
तु॥४॥मैंदाचा विडा घेता॥तो प्रवर्ते आपुलिया घाता॥ते वि तुझि प्रसंन्न
ता॥जाली ते जीविता स्वयें नासी॥५॥जेजे तुज पे मागो आले॥ते सर्वस्वे
नागवले॥से खि नागवे तु वा केले॥निर्लज्ज जाले तिहि लोकि॥६॥ऐसि
तुझि निर्वाण गति॥सा तुझि उदार कीर्ति॥घडे ल्नणसि केशारि ति॥ते
अगाध स्थिति अवधारी॥७॥मागा उदार वाखाणिले॥तिहिं आप
णया वेगळे केले॥मग सर्वस्वे आपुले॥दान दीधले दात्रत्वें॥८॥षड्
ऐश्वर्य वैभवसि॥आपणियाते दान देसि॥दीधले ते घेवो नेणसि॥
कदाकाळे सिकल्पांति॥९॥आपणया दीधले दान॥यालागी तु दासा
धिन॥मग याचे निछंदे जाण॥सर्वस्वे आपणनाचसी॥१०॥ब

ए०भा०
१

ळिनेसर्वस्वेकेलेदान॥ सखितुंजालासियाआधिन॥ साचेद्वारपाळप
ण॥ आद्यापिआपणचालविसि॥११॥ धर्मेअर्पिलेअग्रपुजेसि॥ सखि
सा चितुसेवाकरिसि॥ नानासंकटस्वयेसोसिसि॥ आंगकाढिसिउचि
ष्टे॥१२॥ तुझानिजभक्तअंबरऋषी॥ त्याचेगर्भवासतुंसोसिसि॥ तुजगो
ळियराखतिहृषीकेशि॥ सखितु वागोकुळासिरक्षिले॥१३॥ एवंस्व
स्वरूपयाविया सि॥ उदारतातुजचिपासि॥ हेनयेगाआणिकासि॥
हृषीकेसिकृपाळुवा॥१४॥ तातुपरमउदारऐसा॥ रायारंकासमभा
वसरिसा॥ भावतेथेभरवसा॥ तुआपेसाआतुडसी॥१५॥ यातुझियेप
प्रासिलागी॥ कपाटेसदासेवितियोगी॥ येकतेजालेभोगविरागी॥
येकतेयागीसर्वस्वे॥१६॥ येकहिंडतिदशदिशे॥ येकतुजलागीजाले
पिसे॥ परीतुसीभेटिस्वप्नीदिसे॥ ऐसानदिसेक्षणयेक॥१७॥ एसि
याहितुसीप्रासी॥ सुलभअसेयेकरिति॥ जरीसंतचरणिरती॥ आति
प्रीतिसप्रेम॥१८॥ संतचरणिजोविनटला॥ तोनिजप्रासीसिपावला॥
संतस्वरूपेअवतरला॥ स्वयेंसंचलापरमात्मा॥१९॥ यालागीजे
जेसंताचिरूपे॥ तितिहरिचिस्वरूपें॥ ह्मणोनिसंताचियेकृपे॥

आ०
ये
१

आतिसाक्षेपेअजीव ।।२०।। तेज्ञानार्थाचे परमपिसे ।। यालागी ग्रंथाचे
निमिसे ।। याचेचरण आनयासे ।। सावकाशे वंदिन ।।२१।। साचे चरणा
वलोकन ।। ते भजन यनिचे अंजन ।। चरणकृपापो हाताजन ।। श्रीजना
र्दनप्रकाशे ।।२२।। त याजनार्दनाचे सेवे ।। गुरुत्वाचे निआडनावें ।। रिघा
लो निजस्वभावे ।। जीवभावे भजनासि ।।२३।। भज्य भजक भजन ।। येके
आंगीत्री विघभावना ।। दाउनि याजगजीवना ।। जनीजनार्दना निजभक्ती ।।
२४।। हे अभेद भक्तीचो रवडी ।। परम ऐक्य भजन गोडी ।। अधिका आधीक
चढोवडी ।। चढे आवडी निजभक्तां ।।२५।। देव आपुलि सर्वस्व जोडी ।। वेची
भक्तिचिये वाढी ।। ऐसि अभेद भक्ति चि गोडी ।। पढिये गाढी गोविंदा ।।२६।।
यालागी भक्ताचा शरीरभार ।। स्वये वागवि श्रीधर ।। आपुले निआंगे पर
पार ।। पाववि साचार निजभक्तां ।।२७।। निजभक्ताचा देहभावो ।। निजां
गे वागवि देवाधिदेवो ।। तरि अभक्ताचा देहो ।। वागवावया पाहा हो का
य आन आहे ।।२८।। भक्ताना हि देहअहंता ।। यालागी देव वागविता ।। पुर्ण
देहाभिमान अभक्ता ।। त्यासि अतिबद्धता या हेतु ।।२९।। यालागी जो नि
राभिमान ।। तो विभग वद्रूत संपूर्ण ।। ज्याचे आंगी देहाभिमान ।। त्या

सिभक्तपणकदानघडे॥३०॥निजभक्ता तारिता कवतुके॥याचिरोमावळीके
विदुःखे॥निर्भर करुनि पूर्ण हारिखे॥देव निजसुखे निजभक्त तारी॥३१॥या
लागी निराभिमानता॥जे विनटेले भक्तिपंथा॥ते पाय देउनि विघ्नाचे मा
था॥पावति तत्वता भगवसद॥३२॥भक्ताविए सिस्थिति॥तरि अभक्ताचि
कवण गति॥ते चि पुसावया नृपति॥प्रश्नार्थि प्रवर्ते॥३३॥पंचमा माजी नि
रुपण॥अभक्ताचि गतिलक्षण॥युगायुगी पुजाविधान॥सांगेल भजन ह
रिचे॥३४॥अवतारचरीत्रपुरुषार्था॥सांगोनि संपला चतुर्थ॥आता अभ
क्ताचा वृतांत॥राजा पुसत मुनिसि॥३५॥श्लोक॥राजोवाच॥भगवंतं ह
रिं प्रायेन भजंत्यात्मवित्तमाः॥तेषांमशांतकामानां का निष्ठाविजि
तात्मनां॥१॥टीका॥राजा ह्मणे जि मुनिवरा॥जो भगवद्भजनी पाठिमो
रा॥ऐसिया अभक्ता नरा॥कोण दाता रा गति त्यासि॥३६॥जे कामा लागी
आतीउद्दृष्ट॥जे सक्रोध क्रोधे तजीष्ट॥जे अतिलोभे लोभीष्ट॥जे परम
श्रेष्ट प्रपंचि॥३७॥जे गर्वाचे अग्रगणि॥जे अहंकाराचे चुडामणि॥
जे विकाराचे प्रवाह श्रेणि॥जे उघड लिखाणि विकल्पाचि॥३८॥ज्या
चे सबुद्धि आउआभाळ॥महा मोहाचे सदा सबळ॥जे छळणार्थि अति

कुषळ॥ जेआतिप्रबळप्रलोभे॥३९॥ दिवसानदेखति निश्चितें॥ तिआंधा
रिदेखणिदिवाभिते॥ तेविनेणानि परमार्थाते॥ जेआतिज्ञातप्रपंचि॥
४०॥ जेनेणतिआत्महिता॥ ज्ञानविको निकामपासिता॥ एसेजेकांअभ
क्त॥ साचिगतिनिश्चित मजसांगा॥४१॥ तुम्हाऐसेसद्बुद्धि॥ चालतेबो
धाचेउदधी॥ भाग्येलाधलोज्ञाननिधी॥ हाप्रश्नत्रिशुद्धिसांगावा॥४२॥
राजासाक्षेपेबहुवस॥ पुसेआभक्तगतिविन्यास॥ तोसांगावयाचमस
सा॥ सावकाशसरसावला॥४३॥ श्लोक॥ चमसउवाच॥ मुखबाहूरुपा
देभ्यः पुरुषस्याश्रमैः सह॥ चत्वारोजज्ञिरे वर्णागुणैर्विप्रादयः पृथ
क्॥२॥ टीका॥ जोकांजगाचाजनक॥ मुख्यगुरुवेत्ताचियेक॥ त्यासिन
भजेजोअविवेक॥ तोनाडलालोकुसर्वस्वें॥४४॥ पुरुषापासोनिजन्म
लेजाण॥ च्यारिआश्रमच्याहिवर्ण॥ त्याचेउत्पतीचेस्थान॥ एकसंपू
र्णपनाथां॥४५॥ मुखीवेदवीटब्राह्मण॥ बाहुजन्मलेराजन्य॥ उ
रुजन्मलेवैश्यवर्ण॥ चरणिजन्मस्थानशूद्रवर्ण॥४६॥ मुळीआव
घेतीनगुण॥ गुणयोगेवर्णजाण॥ त्रिगुणीच्यारिवर्ण॥ जन्मलक्ष
णाच्यडेकैसें॥४७॥ सत्वगुणेशुधब्राह्मण॥ सत्वरजमीश्रराजेजाण॥
रजतमेवैश्यवर्ण॥ केवळतमोगुणशूद्रवर्ण॥४८॥ क्षत्रीवैश्यआ

णिब्राह्मण॥ द्विजन्मे हे तिन्हि वर्ण॥ यासि गायित्री वेदाध्ययन॥ शूद्र
ते जाण संस्कार रहित॥४९॥ ब्रह्मचर्य आणि गार्हस्थ्य॥ तिही वर्णा अव
स्य प्राप्त॥ चहु आश्रमा आश्रमभूत॥ जाण निश्चित ब्राह्मण॥५०॥
गार्हस्थ्य पुरुषाचा चरणी॥ ब्रह्मचर्य हृदयस्थानी॥ वक्षस्थळी व
सति वनी॥ शिरोमणि संन्यास॥५१॥ श्लोक॥ य एषां पुरुषं साक्षा
दात्मप्रभवमीश्वरं॥ नभजंसवजानंति स्थानाद्भ्रष्टाः पतंसधः॥
३॥ टीका॥ हे ब्राह्मणादि वर्ण पाहा हो॥ ज यापासोनि जन्म प्रभवो॥
तो न भजता देवाधिदेवो॥ उत्तम देहा अधःपात्ति॥५२॥ पुर्वोत्तर मि
मांसा दोन्हि॥ नाना शास्त्रार्थ कुडसणि॥ स्वरूप बोलति निर्वचुनि॥
एवं शब्दज्ञानि आति चतुर॥५३॥ या परि जे पंडीत॥ ज्ञानाभिमाने
उन्मत्त॥ तेणे अभिमाने चि येथ॥ भजनि निश्चित विमुख केले
५४॥ येक आज्ञान सर्वथा॥ स्वप्नी नेणति परमार्था॥ तेने णपणे
चित्तवता॥ श्री जगन्नाथा न भजति॥५५॥ शेळिउसाचि च विग
ढी॥ नेणोनि पाचुरळा करांडी॥ तविनेणोनि हरिभक्ति गोडी॥
आज्ञान बापुडी विषयलुब्धे॥५६॥ अलोढोनि वेदशास्त्रार्थ॥

ज्ञाते पणे जे पंडीत ॥ गर्वे हेळसिति भक्तिपंथ ॥ आति उन्मत्त ज्ञात्रतें ॥ ५७ ॥ जे
विज्वरिलाचे मुख ॥ दुर्घमानी कडु विख ॥ ते विज्ञान गर्वे पंडीत देख ॥ वेले
विमुख हरिभजनि ॥ ५८ ॥ या परी ज्ञानाभिमानी ॥ विमुख जाल्हे हरिभज
नी ॥ जऱ्ही तेवर्णामाजी अग्रगणि ॥ तऱ्ही आधःपतनि पडतील ॥ ५९ ॥
हो का वर्णामाजि अग्रगणि ॥ जो विमुख हरिचरणि ॥ सा हु निश्चय पच
श्रेष्ठ मानी ॥ जो भगवद्जनी प्रेमळ ॥ ६० ॥ आम्ही मुक्त हे मानुनी ॥ जे वि
मुख भगवद्जनी ॥ ते पंचीजे ति आधःपतनि ॥ तिर्यग्योनि जन्म मर
ण ॥ ६१ ॥ मनुष्य देही जे भजन नष्ट ॥ ते होति गास्या न भ्रष्ट ॥ अधःपाति
भोगीति कष्ट ॥ आति उद्दट यातना ॥ ६२ ॥ ज्ञानाभिमाने जे न भजती ॥
ते घोर दपतनि पचिजेती ॥ आज्ञाना हि ते चि गती ॥ सर्वथा न पति ह्मणो
नये ॥ ६३ ॥ श्लोक ॥ दूरे हरिकथाः केचि दूरे चाच्युतकीर्तनाः ॥ स्त्रियः
शूद्रादयः श्चैव तेनुकंप्या भवा दृशां ॥ ४ ॥ टीका ॥ यके पीत याचे दोघे
अर्भक ॥ यक प्रबुद्ध यक बाळक ॥ पीता आप मानिता देख ॥ ताडी जनक
प्रबुद्धासि ॥ ६४ ॥ बाळक पीतयाचे माथ्या चढो ॥ जऱ्ही लाता हाणे तयाक
डे ॥ तऱ्हि यासि दोष न घडे ॥ दोष साकडे सज्ञानासी ॥ ६५ ॥ ज्ञातया

पासूनि भजनगाके॥ ते कवळिजेति महादोखे॥ अज्ञाने तरीति भाविके॥
साधु कृपा मुखे अनुग्रहित॥६६॥ अज्ञानाना हि विशेष बाध॥ तो साधु
विश्वासे होय शुद्ध॥ ज्ञानाभिमानिया भाव विरुद्ध॥ यालागी सुबुद्ध दो
ष बाधी॥६७॥ अज्ञान विश्वासे साधु वंदि॥ ज्ञानाभिमानि दोहिते निंदि॥
यालागि साते त्री शुद्धि॥ आवस्य बाधी आति दोष॥६८॥ साधु विश्वासे अ
ज्ञान फिटे॥ ज्ञानाभिमानियां विकल्प मोटे॥ यासि विश्वास कदा न घटे॥ अ
भिमान हटे अधःपात॥६९॥ एवं विचारिता नेट पाटे॥ अहंतेचे बंधन मो
टे॥ अभिमाना ऐसे खोटे॥ नाहि वोखटे तिहि लोकि॥७०॥ अभिमान ई
श्वराते बाधी॥ ताहि शबळ कि जे सोपाधी॥ अभिमाने देह बुद्धी॥ बाधक
त्री शुद्धी सुरनरासि॥७१॥ यालागी जे अज्ञान जन॥ जयासि नाहि ज्ञा
नाभिमान॥ तहि विश्वासल्या संपूर्ण॥ साधु सज्जन अनुग्रहि करिती॥
७२॥ जयासि ह्मणति नीच वर्ण॥ स्त्रिशूद्रादि हीन जन॥ ज्यासि का दूरि
शास्त्र श्रवण॥ दूरि स्मरण वेदोक्त॥७३॥ यासि जाल्या सद्भाव संपूर्ण॥
ते होतु कां हीन जन॥ परी सत्रूपसि आयतन॥ विश्वासे संपूर्ण आधि
कार जाल्ला॥७४॥ ऐसे संपूर्ण भावार्थी॥ यासि तुला ऐसा साधु संती॥
अनुग्रहो निता रिति॥ कृपामुर्ति कृपाळु॥७५॥ अज्ञान या परी नरति॥

परीज्ञानाभिमानजयाचावित्ति।तब्रंह्मादिकानतरति।साचिहिस्थि
तिमुनिसांगे॥७६॥श्लोक॥विप्रोराजन्मवैश्रयोचहरेःप्रासाःपदंति
कं॥श्रौतेनजन्मनाथापिमुस्यसाम्नायवादिनः॥५॥टीका॥आज्ञा
नजेनीचवर्ण॥भावेंधरुनिसंतचरण॥निजविश्वासेसंपुर्ण॥जन्म
मरणनिरसिति॥७७॥येरद्विजन्मेजेकातिन्हिं॥स्वभावेप्रासहरिच
रणी॥आधिकारयावेदज्ञानी॥जन्माभिमानीआतिगर्वि॥७८॥ज
न्माभिमानकर्माभिमान॥अयपुज्यतेपुजाभिमान॥आत्ममात्रवे
दिचेज्ञान॥तेवेदाभिमानवाढविति॥७९॥ज्यासिप्रासउपनयन॥
ज्यासिप्रासगायत्रिपुर्ण॥ज्याचेहरिसिआवडेभजन॥ज्याचेधरिता
चरणहरिभेटे॥८०॥ऐसेउत्तमजेब्राह्मण॥यासिवेदवादज्ञानाभि
मान॥तेणेगर्वेपडेमोहन॥तेचिनिरूपणविषदसांगे॥८१॥श्लो
क॥कर्मण्यकोविदाःस्तब्धामूर्खाःपंडितमानिनाः॥वदंतिचाटु
कान्मूढाययामाध्व्यागिरोत्सुकाः॥६॥टिका॥नकळेविधिविधा
नमंत्र॥कोणकर्मीकैसेतंत्र॥नेणोनियागर्वेथोर॥ताचाअपारज्ञा
नहाचा॥८२॥गारुडीयासिविद्याथोडी॥परिसर्वांगीबिरदेगाढी॥
कांजाणीजाणपणेजोडी॥कडोचिकडिआसनपुजा॥८३॥दे

ए०भा०
६

उनिपतंगाचेढाळ॥स्फटिकाआंगीमाणीककिळ॥तैसेमुरर्वहोत्सातेके
वळ॥मिरवतिप्रबकज्ञानाभिमाने॥४॥आपणविधाननेणति॥से
रिवसज्ञानाहिनपुसति॥आपमतिकर्मेकरिति॥लौकिकस्फितिवाढवा
वया॥५॥मिथ्यामधुरशब्दवाडुक॥जेभोगीअनुमात्रनाहिसुरव॥त
हीइहामुत्राभजवितिलोक॥आप्सरादिकभोगलिप्सा॥६॥येथभो
गभोगावेचोरवडे॥आणिपुढांस्वर्गभोगजोडे॥येणेवचनेबापुडे॥यागा
कडेधावति॥७॥कर्त्तासर्वस्वेनागवे॥परिआचार्यत्वआत्मायेवो॥
ऐसियाचिबुद्धिपाहाहो॥यागप्ररोहाआरंभिति॥८॥यावयाआति
प्रतिष्टा॥नानाकर्माच्याकर्मचेष्टा॥करुनिदाविति खटपटा॥कर्मारंभ
माटाआरंभुनी॥९॥नातरीजैसामद्यपानी॥मद्यरसाअमृतमानी॥
सावत्वनगोडियामद्यालागुनि॥प्रवर्तिजिजनीस्वादलिप्सा॥१०॥
तैसेवितियाकायजोडे॥थितिसावधानताबुडे॥मगदुर्गंगतरोक
डे॥पिशाच्चवगाढेआंगीवाजे॥११॥तैसेकेवळपतनात्मक॥यानाव
सणतिस्वर्गसुरव॥जाणोनिप्रवर्ततिमूर्रव॥फळकामुकआभिळा
सि॥१२॥उंडपिउल्लंघुनशाकेभिंतिसी॥तरीचढोरीगआतिसा
यासि॥चढतापडतेआपैसि॥तेविस्वर्गसुरवासिद्दढपतन॥१३॥ ६

कर्माभिमानी वेश पडिपाडे॥काम लोभ दृढ वाढे॥तेणे दांभीक करणे
घडे॥क्रोधाचे चढे महाभरिते॥१४॥श्लोक॥रजसा घोर संकल्पाः
कामुका अहिमन्यवः॥दांभिका मानिनः पापाः चिह संसक्त त्रि
यानू॥७॥टिका॥ते काय करीतील बापुडे॥शुद्ध सवे सांडिले फुडे॥मग
रजोगुणे कामाकडे॥जाले घड फुडे आतिकामी॥१५॥तेव्हा उर्वसिचि
या आवडी॥स्वर्गभोगाचि आतिगोडी॥यालागी याग परवडी॥पुण्याचि
जोडी जोडु धावे॥१६॥तेथ मंत्र तंत्र द्रव्यशुद्धि॥नाही याग यजन विधि॥
तेणे स्वर्ग न व्हे त्री शुद्धि॥वकल दुर्बुद्धि अविहिताचारे॥१७॥तया अल
ब्धा कामासाठी॥सर्वांगी क्रोध उठी॥जेवि परिपाकापाठी॥घरी कुडु
वटि आंबला कांजी॥१८॥जवजव पिकि जेष्ठ कारी फोडे॥तवं तवं कड
वट पण गाढे॥तैसा काम नाशा पुढ॥क्रोध वाढ अस्मग्रता॥१९॥क्रो
धे काळी याणा होय खरा॥द्वैत द्वेशाचा फुलारा॥फुल्पते चारखरा॥
घालि घुघुकारा साधु द्वेषाचा॥२०॥ऐसा क्रोधाचा वसौटा॥होय त
माचा वोहटा॥मग दंभाचे नानवटा॥हिणकसाचा खोटा विकरा मां
डी॥२१॥मग जो जो भेटे प्राणिया॥सासि अभिचार याग क्रीया॥ला

उनि बाहिर मुद्रिया॥ पापाचारे पापियाप्ररती मांडी॥२॥ स्वधर्माचा फा
डोवाडे॥ प्रतिपदी पाडापडे॥ आधर्मा चिरवाणि उघडे॥ समूळ कुडे कर्मा
चरण॥३॥ तेण पापाचार पिके॥ गगनचुंबित जाली टके॥ मग अधर्मा
त मायेके तुके॥ घालिति यथा सुखे आधर्म घालणी॥४॥ तेथ गणेदे
उनि आभिमाना॥ वाढविति ज्ञानाभिमाना॥ मग निंदिति साधुजनां॥
विपुळाति सज्जनां उपहास युक्त॥५॥ जगी सर्वत्र पाहाति दोष॥ तथापि दे
खिल्या निर्दोष॥ तरि करूनि या उपहास॥ करीताति सावकाश आसा दारोप
णे॥६॥ या परी आभिमान विंदा॥ पाप बुद्धिचा दृढ बाधा॥ सहजानुवाद
सदा॥ साधुनिंदा आनुवादति॥७॥ जे का हरिते आवडति॥ जे सदा करी
ति हरिभक्ति॥ साते सदा उपहासिति॥ अनुवादति गुणदोष॥८॥ द्विज
स्मरति हरिनाम॥ त्याना वल्लणति अधर्म॥ एकानि हरिकीर्तन संभ्रम॥
ल्लणति हे परम महापाप॥९॥ ऐसा जो हरिनामाते निंदि॥ हरिकीर्त्त
नि दुष्टबुद्धी॥ ते खळ जाणावे त्रिशुद्धी॥ भजनापवादि दुर्जन॥१०॥
श्लोक॥ वंदंति तेन्यान्यमुपासितस्त्रियो गृहेषु मैथुन्य सुखेषु चा
शिषः॥ यजंत्यसृष्टान्न विधान दक्षिणं वृत्यै परं घ्नंति पशून तद्वि
दः॥८॥ टिका॥ स्त्री कामे आति कामुक॥ मैथुनापरते नाही सुख॥ ये

६

णोम्नमेकाममूर्खा। स्त्रीया आवश्यक उपासिति॥११॥ यापरी मंदबुद्धी॥
कैसे संवाद तिशाद्धी॥ मनुष्यजन्मे हे चि सिद्धी॥ नाना भोगविषि भोगाव्या
स्त्रिया॥१२॥ जे स्त्रीभोगी सद्य सुख। ते त्यागविति आति मुर्ख॥ वैराग्य
मिसे लोक। वंकिले देख महामुढी॥१३॥ सांडुनि ग्रहभोग आंगना॥
ज्या वैराग्या उद्भट भावना॥ ते निजकर्मे दंडीले जाणा॥ नागउनि वना
दवडिले देवे॥१४॥ काइ ग्रहस्ताश्रमि देवो नसे॥ मग वना धावताति
पिसे॥ साचार चि देवो वनी वसे॥ तरी का म्रगससे न तरति व्याघ्र॥१५॥
घालुनियां आसने॥ देवो भेटता जरी ध्याने॥ तरी बका चि पालींगणे॥
कापालतक्षणे नुद्धरतिच॥१६॥ यकांतिरहिवास विवरी॥ ते पचिपे टू
ताश्री हरि॥ तरी न तरोनियां उंदिरी॥ कांपा घरो घरी चि चाति॥१७॥
वेद सर्वज्ञ चोखड॥ तेणे पशु पक्षियां केला जोड॥ तो हि लोकि मानु
नि वेड॥ त्यागाचा गाढा पाळिला मोका॥१८॥ आनंदाउपस्थ ये का
यतन॥ हे वेदाचे वेदवचन॥ ते हि न मानुनि अज्ञान॥ त्यागाचे संपुर्ण
मांडीले बंड॥१९॥ मैथुनि परमसुख॥ देवे चि रचिले देख॥ ते हि साषु
नियां मुर्ख॥ वितरागी लोक संन्यासि होति॥२०॥ जीजगामाजी के

ळपिसी॥ तेहोतिस्वयेसंन्यासि। देवेदंडदेउनियासी॥ लाविलेभिके
सिदारोदार॥२१॥ सांगुनियांनिजस्त्रीयेसी॥ कर्मेसांगेहोतिसंन्यासी॥
तेस्त्रीशापपापबाधीतासी॥ मागताभिकेसिपोटनभरे॥२२॥ हाताव
रीपावले दंडु॥ खांड मिशाकेलेमुंडु॥ हिंडतिभगचिगुंडगुंडु॥ हास्त्री
शापेचितंडुविटंबकेला॥२३॥ घेउनियांदोहीहाती॥ उदंडगोडीसिला
चितिमाती॥ त्रिकाळजळीबुडवीजती॥ एसिस्त्रीशापेख्यातिलाविति
यासि॥२४॥ लंगोटिलाविलिगांडिसि॥ झोळिलाविलिहातासि॥ याहि
वरीदंडदेउनियासी॥ स्त्रीशापेसंन्यासीलाविलेभिके॥२५॥ स्त्रीसुखा
परतेनाहिसुख॥ स्त्रीसांगापरतेनाहिदुःख॥ हेचिनेणोनियामुर्ख॥ दं
डीलेअनेकवैराग्ययोगे॥२६॥ स्त्रीसंगेवीणचिविषभोग॥ तेजाण
वेआतिउद्वेग॥ निजभाग्यजेसभाग्यसांग॥ तेचिस्त्रीयोगभोगभो
गीतिनाना॥२७॥ हेचिदेवाचेप्रसन्नहोणे॥ जेसदाइष्टभोगभोगणे॥
तेभोगजेणेसांगणे॥ तेचिक्षोभणेदेवाचे॥२८॥ स्त्रीयादिभोगया
गीलेरोकडे॥ पुढांनिजमोक्षहेवचनकुडे॥ यापरीभोळेलोकबापु
डे॥ वैराग्यवादिकुडेनाडलेयेथे॥२९॥ एसेएसियाअनुवादा॥
करीतिपरस्परेसंवादा॥ ह्मणतिसांगाचिबुध्दिकदा॥ आह्मासिगे॥

विंदा देवोनको ॥३०॥ याग करुनि भीक मागणे ॥ या परीस भले मरणे ॥
मुक्ति देखिलि नाहि कवणे ॥ आपदा भोगणे जगदेखे ॥३१॥ कोण्हा चि
तरी मुक्ती ॥ को वे तरी दुखी जती ॥ तरी ते साच मानु येती ॥ मिथ्या वद
ति वैराग्य सागा ॥३२॥ ऐसि या सागाचि करुनि निंदा ॥ भोग भोगावे
ह्मणाति सदा ॥ ऐसे ऐसिया असि वादा ॥ देतिसदा स्वाध्यायासि ॥३३॥
स्त्रीसुख परम मानुन ॥ स्वयें सदा होति स्त्रैण ॥ मग जाग्रति शुषुप्ति स्व
प्न ॥ स्त्रीयेचे ध्यान आहि निसि ॥३४॥ नाहि सद्गुरुचे भजन ॥ नाहि व
द्धासि पुजन ॥ नाहि आतिथिसि अन्न ॥ स्त्री आधीन सर्वस्वें ॥३५॥ स्त्री
येचे दुखवो नेंदी मन ॥ कदा नुलंघि स्त्री वचन ॥ नित्य स्त्रीयेचे आनुसं
धान ॥ सद्भावे उपासन स्त्रीयेचे सदा ॥३६॥ नाहि कुळदेवता कुळानु
वृत्ती ॥ नाहि पिता माता सद्गुरु भक्ती ॥ संपति वोपिलि स्त्रियेचा हाति ॥ आ
पण सर्वार्थि तदधीन वर्ते ॥३७॥ ते स्त्री भोग भोगावयासि ॥ धनार्जन
अर्जावयासि ॥ याग आरंभिजी विकेसि ॥ केवळ दंभे सि उदरार्थ ॥
३८॥ श्लोक ॥ यजंत सस्रष्टान्न विधानदक्षिणं वृत्यै परं घ्नंति पशून
तद्विदः ॥१॥ टिका ॥ यागे होआवया स्वर्गसिद्धी ॥ हेही नाहि दृढ बु
द्धी ॥ राकडी जे जीविकावधी ॥ उपायत्री शुद्धि हा विकेला ॥३९॥

यज्ञदीक्षेचिप्रतिष्टा॥ तेणे पुज्य होइन वरीष्टा॥ आग्रपुजा मासा वाटा॥
ऐसिया उत्कंठा आदरितियाग॥ ४०॥ ऐसिया नाना विवंचना॥ आधीं
कल्पुनि मना॥ मग प्रवर्तति यागयजना॥ जोडाव्या धनाकृतनि
यो॥ ४१॥ न पाहे विधिविधाना॥ नाहि आदरे मंत्रोच्चारण॥ न करी अन्न
संपादन॥ कोरडे कण हवन मांडी॥ ४२॥ मियज्ञ करीतां आंगे॥ ऐसेज
गा पासिसांगे॥ आणि तेणे यागयोगे॥ बालविप्र संगेजीविकायोग॥ ४३॥
स्वयेनेणति विधिविधान॥ आणि न पुसति सज्ञाना॥ परी पशू चिया हृ
नना॥ प्रवर्तति जाणा शवनष्ट दंभे॥ ४४॥ मग तेथिचा पुरोडाश॥ सेवि
तियथ्यासावकाश॥ आम्ही पवीत्र जालो निर्दोष॥ ऐसा हि उल्हास सत्रा
गति करूं॥ ४५॥ गोणता अवाहना विसर्जना॥ तेथ केचि पुजा दक्षणा॥
ससात्री अवगणना॥ करी हेळणा ज्ञान गर्वे॥ ४६॥ केवळ जीविके
चिया आशा॥ करू लागति पशु हिंसा॥ आम्ही याज्ञीकया आवेशा॥
पिटति वसा तिहि लोकि॥ ४७॥ जीविकेचिया दुराशा॥ अविधि करी
ता पशु हिंसा॥ मज दोष होइल ऐसा॥ कां टाळा मानसा कदा नुपजे॥
४८॥ श्लोक॥ त्रियाविषृसाभिजनेन चिद्धयायासा गेन रूपेण बले
न कर्मणा॥ जातस्मय पनोंघ धियः सहेश्वरान्सतो वमन्यति ह
रिप्रियान्खलाः॥ १॥ टिका॥ यापरी वर्तति स्थिती॥ या ही वरीज॥ ८

त्लियासंपति॥ तेगर्वाचा भद्र जाति॥ तैसियाउन्मत्तीडुल्लोल्लागे॥४९॥
कां लेंडीये आल्हाल्लोंढा॥ वाहाविवोल्लियालेंडा॥ कां मर्कटा चियातोंडा॥ मदिरेचा भांडा सापडे जैसा॥५०॥ तेसामि येक ज्ञाना पुढा॥
ह्मणोनि नाचे तंडतंडा॥ सज्ञान आला पुढा॥ कवण बापुडा आनहा
ये॥५१॥ ऐसियाहि वरी अदृष्टता॥ रसे मोतिल गवस्त जाता॥ गजवा
जीन्ह यान प्रासता॥ तेणे गर्वे इंद्र माथा मोचे फेडी॥५२॥ यज्ञी याग स्वा
हाकारी॥ इंद्र आमुचि आज्ञाकरी॥ याचि आत्मा हानियारी॥ कैशा
परी मानावि॥५३॥ मग शिष्य सुहृद सज्जनी॥ परीवार ल्यासे वक
जनी॥ मज समान त्रीभुवनी॥ समर्थ कोण्हि आसेना॥५४॥ जैसि
कांटी भवति हारियाळि॥ तेसि सिष्याचि मांदियाळि॥ ते महिमे
चा गर्व मेळी॥ मानी पाया तळी ध्रुवमंडळ॥५५॥ जैसे चिंचुवा विख
थोडे॥ परी प्रबळ वेघ नेसि चढे॥ तेवि विद्या थोडी परी गाढे॥ गर्वा
चे पुढे आति भरितें॥५६॥ तो आज्ञाना माजी सर्वज्ञता॥ मिरविआ
पुलियागयता॥ जेवि अंधारी खद्योत्ता॥ सतेजता स गमगी॥५७॥
अल्प ज्ञाता विद्येसाटी॥ वाचस्पति नापी दृष्टी॥ जेवि मुंगी पांखा
साटी॥ गरुडाचे पृष्ठी पाय देवो पाहे॥५८॥ निखळ तां बियाचे

१०मा०
९

नाणें॥ देवोनि गेदामो क्यायेसणे॥ तेणेआपुलेनिदातेपणो॥ मानीतें ग
णेबळीतें॥५९॥ कर्णदातत्वें बोलिजेफुडा॥ ताहि न मांडे आत्मापुढा॥ प
यहिभारसूवर्ण हुजा॥ उपजे तेणे गाढदाता कर्णी॥ ६०॥ आत्मीनिजांजी
ते वित्त॥ दान देवोस साचात॥ मादा तत्वें कणतिं॥ विशेषये थेता काई॥
६१॥ सदा आपकार चि जोडे॥ यासिहि अत्मउपकार घडे॥ इतुकिया
सावीता कल्मपाडे॥ स चुस्वें रोकडें बुडविसदं॥ ६२॥ एवं अल्मदाना
साटी॥ दातत्वाचा त्रिकुटी॥ मेघाचिया परी आतीउदुटी॥ स्वमुखें उ
वीगर्जत॥ ६३॥ बरवेपणा चेनि पांगे॥ मदनासि चिंता उठें लागे॥ सौंदर्य
माझे निअंगे॥ दुजे मज जोगें आसेना॥ ६४॥ किर वल्गबरवेपण
वी॥ राजहंसनाणी दृष्टी॥ कां अप्धली मानी माटि॥ मिहिगोमटीस
ते परिस॥ ६५॥ ते चि बरवेपणाचा जाण॥ थोर चढे देहाभिमान॥ जे
विदरवानि हिरवे राण॥ तैसा संपुर्ण उन्माद॥ ६६॥ याहि वरी काही
येक पराक्रम॥ केलियां न मानी तिन्हि राम॥ जेवि कां गोग्रहणि सं
ग्राम॥ शौर्यधर्म उत्तराचा॥ ६७॥ कां अंगीचेनि माजे॥ रान सारुन
मनी दुजे॥ तैसा बळाचेनी फुंजे॥ स्वयें गर्जे मुसमुसीत॥ ६८॥ ते आघी
वस्नण चितिस ज्ञान॥ यावरी याज्ञीक हे महिमान॥ ते याज्ञीक कर्माचरण॥
दाविति आपण लोकाप्रति॥ ६९॥ आलिया सधनजनाप्रति॥ आपुलि

५
९

स्तववितिकर्मस्थिती॥ मगकर्ममुद्रानानायुक्ती॥ स्वयें दाविति लौकिका॥
७०॥ ऐसाहि कर्माचार॥ ज्ञातव्हाचा गर्वपुरा॥ जे विदिवासी न अंधारा॥
निघे बाहिरा घुघात॥७१॥ अजा चेलें उरे पेटे॥ तेथे ज्योति ज्वाळा कूदा
नु मटे॥ परी घुकटले घुपघुपी मोटे॥ घुवें थिकुटें दिगमंडळ॥७२॥ याप
रीनानादंभोपाधी॥ अतीगर्वाचा उन्मादि॥ अंध जालीस बुद्धी॥ तोस
धुते निंदि हरीहरास हित॥७३॥ जे विदाटले निकवळो॥ दृष्टिते करीपि
वळे॥ मग देखो लागति सगळे॥ अचूड मुळ पीतवर्णे॥७४॥ तविनिं
दापाधि अति गर्वि॥ मंद जाली प्रज्ञा छळवि॥ मग निर्दोषी दोषल[illegible]॥
शुद्धा तेभावी आति मळीन॥७५॥ जा योगीयाचा मुगुटी॥ ज्योल[illegible]
ति घुजैगी॥ याचि पाहातां राहाटि॥ दिसे सवटि आति मंद॥७६॥ रा
गेउमा घातले आगी॥ यालागी याज्ञीकाचे शिर भंगी॥ सकाम तरी
मोहीनिलागी॥ नग्न लागवेगी पाठी लागे॥७७॥ विष्णु सदाचा कपटि॥
कहिं न देखो शुद्ध दृष्टी॥ वृंदापती व्रता गोमटी॥ तेणे केलि सेवटी व्य
भिचारिणि॥७८॥ जेथ विष्णु व्यभिचार वासि॥ तो वृंदेच्या वना पा
सि॥ जटि या वगा ठियाव मिळतिरीसि॥ कवि साधु बसासि मानु[illegible]॥

ली॥७९॥साधुमानुसनत्कुमार॥त्यासि वैंहि कुंठिक्रोधथोर॥शाप्रा
सी हरिकींकर॥जयविजय बिरशापिले॥८०॥श्रेष्ठमानुचतुरा
ननु॥तोहि निलगचि हिनु॥उमानो वरी देखोनु॥नग्नु॥नलणता
वधानु वीर्य द्रवला॥८१॥नारद ब्रह्मचारी निजांगे॥तो कृष्णदारास्व
यें मागे॥तो कृष्णो वकिला तत्प्रसंगे॥सादि पुत्र बेगे स्त्रानी व्याला॥८२॥
ज्या लक्षण ति सत्यधर्म॥तोहि केवळ अधर्म॥गोत्रवधाचा संभ्रम॥
हा पुर्ण आद्धर्मे धर्मासि॥८३॥व्यास तरी तो ज्यार पुत्र॥तेणे चि कर्मे
पराशर॥हे बियावसीष्ठ विश्वामित्र॥अती मत्सर परस्परें॥८४॥
साधुलक्षणा दुर्वासासी॥तो छकु गेला अंबरुषीसी॥पित्रुद्रोहो
रादासि॥साधु बयासिके विमानु॥८५॥एवं वाखाणिले जे पुराणि॥
ते हि साचे न मनति मनी॥मा आताचे वर्तमानी॥साधु कोणही असे
ना॥८६॥एकानियाचट गोष्टी॥येरें ध्यावतियेरा पाठी॥भये के करी
ति तांउपिटी॥आतीचा वटिउदरार्थी॥८७॥यका मुद्रा मत आसनं॥
यक बेसलि बकध्यानी॥परीसत्य मानी मनी॥ऐसा साधु कोणिहं
आसेना॥८८॥ऐसा आपुलिया चियुक्ती॥साक्षेपे साधु ते निंदि
ति॥साधु आर्थी हे वस्ती॥अनुमात्र चित्ती असेना॥८९॥जेजेह

रिचे पढियंते॥ ते ते नावडति तयातें॥ जेवि दाखवितां दर्पणातें॥ स्वोभे
निज चित्तें निर्नासिक॥ ९०॥ ज्या ईश्वराचे निवतति जीती॥ तो ईश्वर
आहे हे न मनिति॥ तो ईश्वर आसे कोणे स्थिति॥ ऐकतु अर्जुन प्रति सांगे
न॥ ९१॥ श्लोक॥ सर्वेषु शाश्वतनुष्वत्स्वव स्थितं यथा खमात्मानम
सीष्टमीश्वरं॥ वेदोपगीतं चनभ्राण्वतेबुधा मनोरथानां प्रवदंति वा
तया॥ १०॥ टिका॥ जो सर्वभूताचा गाइं॥ निरंतर अंतर नाहि॥ समसाम्य
सर्वदा पाही॥ उणा पुरा कही कल्मांति नव्हें॥ ९२॥ जो सर्वामाजी आसे
सर्वदां॥ परी सर्वपणा नातळे कदा॥ जेवि पद्मपत्र जळस्पदा॥ आली
सताबुद्बुदा आसोनि संगे॥ ९३॥ तेवि आसोनि सकळ जनी॥ घसव
टेना जन घसणी॥ नभ जैसे आली सपणी॥ न खुडामणी सबाह्य॥
९४॥ तैसं अलिसपण न मोडे॥ परी रची आनंत ब्रह्मांडे॥ ते ब्रह्मांडे
आंड प्रचंडे॥ वाग वीउदं डें अकर्त्ता मियागें॥ ९५॥ यालागी तो अंत
र्यामि॥ अभिधान बोलिजे नियनिगमी॥ जो सर्वाचा हृदयग्रामी॥
चेतनानुक्रमी लक्षिजें॥ ९६॥ या ईश्वराल निय ध्याता॥ कां आवडी
नाम गीति गाता॥ तरी अभीष्ट मनोरथा॥ हाय वर्षता आखंड उधारी॥
॥ ९७॥ या ईश्वराच्या गाता गोष्टी॥ सर्वा अनीष्टा होय तुटी॥ जो देख

ए०भा० ११ ताचि दृष्टी॥स्वानंदरस शीतुघला वर्षे॥१९८॥ एवंसुखदाता तोचि शा भा ५
स्ता॥जो कां अंतकाचा नियंता॥ अकाळे काळासि सत्ता॥ ज्याभेणे
सर्वथा करुनेणें॥१९९॥श्वासोश्वासाचिया परीचारा॥ज्याभेणे निय
वे मस्त वाजे वारा॥ज्याचेनि धाकें धरा॥न विरे सागरजळी आसतां॥२००॥
ज्याचे अज्ञे वरी जाण॥सूर्य चालवि दिनमान॥ज्याचे पुरातन अज्ञे
भेणे॥समुद्र आपण रेखा नुलंघी॥१॥ज्या ते सदा गाइजे वेदि॥जो वा
खाणिजे उपनिषदी॥याचि पवीत्र कीर्ति दुर्बुद्धी॥स्वयें त्रिशुद्धि ना
यकति कदां॥२॥ज्याचे नाम स्मरतां जाण॥सकळदोषनिर्दळण॥ज्या
चे ऐकतां तव दिचरण॥जन्ममरणा विभांडी॥३॥ज्याचि कथा कर्ण
पुटी॥पडता विकल्माच्या कोटी॥निर्दळुनि उगउगी॥पाडी मिळे
परब्रह्मी॥४॥यापरी जो पवीत्र मुर्ती॥यालागी वेद सदा वर्णिति॥अ
भाग्यपना इकति याचि कीर्ति॥वार्ता करीति मनोरथाच्या॥५॥आत्म
लआपुलिया गुणागुण॥नायीकवाजतिया निषाणा॥ते विनायको
नि हरिगुणा॥विषयसंभाषणा आदरे वदति॥६॥यालागी ते आ
तिमंद॥अविनीत सदा स्तब्ध॥विषयालागी विषयांध॥आलिलु
ब्धलालुप्प॥७॥श्लोक॥लोके व्यवायामिषमद्यसेवा नित्यास्तु जं
तोर्न हि तत्र चोदना॥व्यवस्थितिस्तेषु विवाहयज्ञसुराग्रहैरा॥ ११

सुनिवृत्तिरिष्टा ॥११॥ टिका ॥ वेदे न करीतां प्रेरणा ॥ विषयावरि वा
सना ॥ स्वभावे सकळ जना ॥ सर्वदा जाण सर्वांसि ॥ ८ ॥ मांससेव
ना मद्यपाना ॥ मिथुनिभूत मैथुना ॥ ये आर्थी सर्व जना ॥ तीव्र वास
ना सर्वदा ॥ ९ ॥ तेथे सेव्यासेव्य परवडी ॥ विवंचना कोण निवडी ॥ ला
गलि विषयाचि गोडी ॥ ते अनर्थ कोडी करितील ॥ १० ॥ आगी लाग
लिया कापुसा ॥ विझवितां न विझे जैसा ॥ तैसि विषयवंता माणुसा ॥
विवेक सहसा उपजेना ॥ ११ ॥ जाल्मा लोलंगत बडिशा ॥ निज मर
ण विसरे मासा ॥ कामुकी चुणियाचिया आशा ॥ नळी माजी अपैसा
वान्नर आडके ॥ १२ ॥ दुग्ध मीन लिया मांजरा ॥ न म्हणे द्विज असंज्
चरा ॥ तैसि विषयउन्मत्त नरा ॥ न करीति विचार सेव्यासेव्य ॥ १३ ॥ रव
वळल्या विषय चाडे ॥ योनीसंकर घडेल पुढां ॥ यालागी वेदे चोखडा ॥
वर्णाश्रम पाडे विभाग केला ॥ १४ ॥ जैसे अफाट पृथ्वीचे आंग ॥ ते
थे सप्तद्विपे करूनि भाग ॥ मग पीन्नाधिकारे चांग ॥ धरा सांगे आ
क्रमिलि ॥ १५ ॥ का अनावृत मेघजळा ॥ धरणे धरूनि घालिजे तळा ॥
मग नियमेचि ढाळे ढाळा ॥ पिकालागी जळा काढिजे पाट ॥ १६ ॥
अनीयमा नांदाकारा ॥ साधुनि किजे वाजां तरा ॥ मग नाना ध्वनि

मधुरा॥ वाजविजे यंत्रासस स्वरे जेवि॥१७॥ तैसे उत्तसं खळ विषया
सि॥ वेद नियमिले नियमासि॥ तेचि वेदाज्ञा ऐसि॥ ऐकतु जपासि
सांगेन॥१८॥ अवरावया योनि भ्रष्टा॥ मैथुनि विवाह प्रतिष्टा॥ ताउ
नियां निज निष्टा॥ वर्णचरीष्ठ नियमिले॥१९॥ ब्राह्मण जाता रज
कि पासी॥ तल व कुडु नल्ल गेयासि॥ रजक जाला ब्राह्मणि पासि॥ ते
ति खट स्यासि नल्लगे॥२०॥ भल ति स्त्रि भल ता नर॥ मैथुनि हाइल
योनि संकर॥ तो चुकवावया प्रकार॥ विवाह निर्धार नियमिला वेदा॥
२१॥ धर्मपत्नि पाणीग्रहण॥ विवाहि नियमिला स्ववर्ण॥ तेथ सत्त
म पंचम सर्जुन॥ स्वगोत्री लग्न करु नये॥२२॥ तीन वेद तिन्हि वर्ण॥
वेद सांडुनिया जाण॥ सवेद आणि स्ववर्ण॥ पाणीग्रहण नियमि
ले॥२३॥ कन्यास वेद सवर्ण॥ रजिसि नाहि रजोदर्शन॥ तेहि पित
या पासि याचुन॥ करावे लग्न विधानोक्त॥२४॥ धर्म आर्थ कामा
चरण॥ अन्यत्र न करावे आपण॥ ऐसि वाहु नियाआण॥ पाणी
ग्रहण वेदोक्त॥२५॥ करीता वधु वरा पाणिग्रहण॥ साक्षि द्विज दे
व हुताशन॥ इतर स्त्रिया मातेसमान॥ स्वदारागमन नियमिले
वेदें॥२६॥ एवं नेमु नियाचि वाहासि॥ वेदरायाचि आज्ञा ऐसि॥

एवं नें मुनी विवाहासी॥ वेदरायाची आज्ञा यैसिअसां उउनी सेकव्य स्त्रियासी॥ स्वदारे
पासी मैथुन्य॥२७॥ निमित्ते स्वदारा मैथुन्या तेही अहोरात्र नाही जाला प्रजार्थ स्त्री सेव
ना ऋतुकाळी गमन नेमस्त॥२८॥ ऋतुकाळीजा स्त्रीगमना॥ तो पुरुष ब्रह्मचारी संप
ले वेद निवृत्ति पर ॥ग्रामरूप जाला भोगनिनेमी॥२९॥ सेवावया आमिषा॥
वेदे नेमु केला वैरस्या॥ न द्यउ वया पशुहिंसा॥ नंकट आ यासा स्वयें द्योती॥३०॥ आ
वडी खावा बावया मांसा॥ अथवा स्वर्गिचिया आज्ञा जे करिती पशुहिंसा॥ तयां पुरुषा
अधःपतन॥३१॥ निष्काम कर्मी पशुहिंसा॥ करी तेरो निष्काम वैसा॥ ते येनिर्गमाने म
ये सामुख्य अहिंसा सर्वधर्मि॥३२॥ नियम करावया मांस भक्षणा यज्ञी पुरे उशासे
वना॥ तेही परिमित जाला स्वेच्छा मांसभक्षण वारिले वेदे॥३३॥ यागकरुनी सत्रा
मणी॥ अवर्तावे मद्यपानी॥ हे वेदाज्ञा जो सम नमानी॥ तो स्वधर्मो वरणी नागव
ला॥३४॥ जे कर्मि मद्यपान द्यउ तो स्वधर्मे लक्षणता जो भरउँ लोलुप्ये भुलले बापुडे
वेदविषया कउ वोदिती॥३५॥ यागकरितां सत्रामणी॥ स्वयें न देवी यपानी॥ ते

यज्ञशेष अव घ्राणीं परिसर्वथा वदनी घालून ये ॥३५॥ हे विषयाचे त्रिविध विंदा
ण मैथुन्य मांस सुरापान ॥ यदर्थि निवृत्तीचि प्रमाण हे मनोगत पूर्ण वेदीं ॥३७॥ वि चे
षयापासुनी निवृत्ति ॥ वेद विभागे हेचि योनी ॥ परिघराची विषयासक्ति ॥ हे वेदी की
कदा न घडे उ ॥३८॥ वेचुनिया निजधन ॥ करुनिया विवाहलग्न सेवावे मद्यपान मैथुन ॥
हे वेद वचन कदा न घडे उ ॥३९॥ श्लोक ॥ धनं च धर्मैकफलं यतो वै ज्ञानं सविज्ञानमनु
॥१३॥ प्रशांति ॥ गृहेषु युजंति कलेवरे स्मिन्नस्यंतेन पश्यंति दुरंत वीर्यं ॥१२॥ टीका ॥ नाय
को निभगवत्कथा ॥ ज्ञानाभिमानी ना उल्लेतत्वता ॥ धन परमार्थियां राहातां तै ॥१३॥
हीस्वधर्मे तान लवितीधर्मी ॥४०॥ विषयान्धियाकाम नाः सर्वस्वे वेचिंधन ॥ ते ती
हीधर्मार्थे वेचितां जाणा ॥ साडिती प्राणा कवडीयासाठी ॥४१॥ तया धनाचे
निपांगे ॥ हा स्वधर्मु आला सेनि जांगे ॥ जे वीपायाळ्याचे नियोगे ॥ महानिधी
वेगे आनु उहाती ॥४२॥ बीज ते थे समग्न फळ ॥ चंदन ते थे परिमळ जवळाचा
दाइ केवळा ॥ नांद ती सकळ रसस्वाद ॥४३॥ देह ते थे असे कर्म ॥ रूप ते थे वसे

नाम:धन तेथे उत्तमोत्तम ॥ सकळ धर्म सदा असती ॥ ४४ ॥ जेवीं येकादशी
व्रत योगें जागरी मीतन्न एपांगे तुह्ला देव लागे वेगें ॥ आतुडे निजांगें निजभ
क्ता करी ॥ ४५ ॥ तेवीय थनाचिया पादोवादी ॥ परधर्म पडे मिदी ॥ धर्म तेथे उदाउ
दी ॥ ज्ञानाची भेट विज्ञानासी ॥ ४६ ॥ चंद्रास्तव वाटतीक ळ्वा जीवनास्तव जिव्हा
ळ्वा ॥ तेवीय धनास्तव सोज्वळ्वा ॥ धर्माचा सोहळा धार्मिका घरी ॥ ४७ ॥ धर्म तेथे शु
द्ध ज्ञान ॥ ज्ञान तेथे विज्ञान विज्ञान तेथे समाधान ॥ शांति संपूर्ण नांदे तेथे ॥ ४८ ॥
परहू उपळत्या धनापासी ॥ सर्व वेचिती विषयासी ॥ देहलोभें मुलली पिसी ॥ अं
गी ज्ञान सारी विसरले ॥ ४९ ॥ उपजले निदिवस बशो ॥ देहा ते काळमासी तुअसे
हे नीचन नवेम रण ॥ वैसे देहलोभ वशे विसरले ॥ ५० ॥ ज्याचे ह्या देखता वैसा ॥ का
ळ गिळीतसे बाळवेश ॥ मग तारुण्याचि दशा ॥ मुरडुनी चसागतासी काळ ॥
॥ ५१ ॥ गिळुनिया तरुणपण ॥ आणि वार्धक्ये कंपायमान ॥ ऐसे काळाचे विंद
ाण दुर्धर संपूर्ण ब्रह्मादिका ॥ ५२ ॥ ज्याचेनि चपेटघाते ॥ मरण आणि अम

रंते॥मानुखे तेथे जीविताते॥अक्षयचित्ते द्रुढमानिती॥५३॥मलीदे होचित वंध
नियमा तेथिचे भोग कायशरचत॥परिधन वेनुनी विषपार्थ भुलले भोगेच्छी भो
गे॥५४॥येसेन श्वर भोगी॥ते भोगावयारिघावे स्वर्गी॥तरर्थे प्रवर्त्तती यागी लागवे॥ गे२
भोगेछा॥५५॥सुख भोगावया वेगी॥यतंग जेवी घाली वेगी आगी॥ते वीइहामुत्र गी३
॥१४॥ भोगी पतनालागि पावती॥५६॥स्त्री आमिष मद्यपान हे वेदोक्त भोग जाला॥
येलोके वीघडे पतन ते वेदविधान ने णती॥५७॥श्लोक॥वद्धाणं भक्षोविहित ॥१४॥
सुरयास्तथा पशोरालभनंन हिंसा एवं व्यवायं॥प्रजयान रष्ठे इमंविशुद्धं नविदुः॥
स्वधर्मे॥१७॥टीका॥वेदविहित कर्माचरण॥तेथे सर्वथा नव्हे पतन॥जेथे चुके वेद
विधान॥तेथे पावे पतन सज्ञान॥५८॥वेदीच्या अर्थवादा सरिसा॥मनी बांधोनि
भोगाशा॥यज्ञमिषे पशुहिंसा॥भोगलिप्सक रधावती॥५९॥वेदी बोलिले आलं
बन॥ग्रहनाम म्हणती पशु हनने न हे सकाम मानिती विधान॥निष्काम हनने कदान घडे न२
॥६०॥निष्कामा सिया गयजन॥स्वधर्मार्थ करावे यज्ञ तेथे पशूचे आलंबन॥सर्वथा

हननकरूंनये ॥६१॥ पशूचेंकरूनि हनन । वेदेंदेतो हो अंगस्पर्शन । यानांवें बोलिजे
आलंबन हे यज्ञाचरण निष्काम ॥६२॥ हरिश्चंद्राच्या यागीं । शुनःपुच्छ पशु प्रसंगीं । ते
णेंच्या बोलागोनें दिता अंगीं वेदोक्त प्रयोगीं यज्ञ सिद्ध केली ॥६३॥ वेदोक्त मंत्रभावें द्वि २
थें देव सुरवीक रूनि यास रमस्त । आपन जाला निर्मुक्त । हा ऋग्वेदार्थ ब्राह्मणीं ॥६४॥
यापरी पशुघात । यज्ञीं न लगे निश्चित । तो हरिश्चंद्र यागार्थ । पशुघात निवारी ॥६५॥
येथें मिमांसकाचें मत । देवतोद्देशें तो पशुघात । यानांवें आलंबन हनन । स्वर्गप्र
वार्थ अवश्यक ॥६६॥ केवळ मांसभक्षणार्थ । जे करिती पशूचा घात । हिंसादोष तेथें
प्राप्त ये से बोलत मीमांसक ॥६७॥ देवतोद्देशें पशूचा घात । ते णें स्वर्गभोग होय प्रा
प्त । तो हि भोग क्षया जात । ते णें हिंसा प्राप्त याज्ञिकां ॥६८॥ एवं जेथें पशुहनन । तेथ मं
सदोष पूर्ण । यालागीं जेथें धन । पतन बोलिलें जाण याज्ञिकासी ॥६९॥ यागकरि
तां सत्रामणी । पुरोडांश द्यावा अवघ्राणी । परि प्रवर्तों नये सुरापानीं । हे वेदध्वनी अ
सेना ॥७०॥ वेदें लिहिलें पाणिग्रहण । ते प्रजार्थ स्वदारागमन । परि रसार्थें नियमें धु

न्ता ॥ हे वेदाज्ञा जाण असेना ॥७१॥ मद्यमांसमैथुन प्रसंग ॥ स्वेच्छा न करावया भोग ॥
वेदें द्योतिला विवाहयाग ॥ भोग त्यागनिष्कामार्थ ॥७२॥ नेलोनि यायैसिया शुद्धधर्मीः
प्रवर्त्तोनि काम्य कर्मः अनेक भोगसंभ्रमा ॥ भोगिता तिमर्र्व ॥७३॥ श्लोक ॥ ये त्व
नेवंविदोसंत ॥ स्तब्धासदभिमानिनः ॥ पशून्द्रुह्यंति विश्रब्धा ॥ प्रेत्यखादंति ते
च तान् ॥१४॥ टीका ॥ नेणोनि शुद्ध वेदविधानातें ॥ अतिगर्वी ज्ञानि उद्धतें अ
॥१५॥ पमानुनियांसातें ॥ अविधिपशुतें घातकरिती ॥७४॥ केवळ अभिचार मनें ॥१५॥
पावोनि सकळ भोगातें ॥ यैसिया मानुनियां विश्वासातें ॥ स्वेच्छा पशुतें घात क
रिती ॥७५॥ अविधी पशु तेघातिति ॥ प्रायश्चित्त कांचे देहांती ॥ मारिले पशु मारु
येती ॥ सकळ कृतकातीचे उनि ॥७६॥ एवं निमालियां याही स्वकारसी ॥ भक्षिले पशु प
ती क्षींघ्रासी ॥ तवी सेविले विषप्राण्यासी ॥ म्हणसी प्राणांस मरके ॥७७॥ श्लोक ॥ द्वि
षंतः परकायेषु स्वात्मानं हरिमीश्वरं ॥ मृतके सानुबंधेस्मिन् बद्धस्नेहाः पतं
त्यधः ॥१५॥ टीका ॥ परमात्मा जो श्री हरि ॥ तो अंतर्यामी सर्वशरीरीं ॥ तेथे प

चोजो ष

रान्याज्तो देषकरीते लो देषिला निजात्मा ॥७८॥ पराधीके रीजो अपघातू ॥ ते सि
लोके ला निजात्मघातू ॥ यासि सहकुटुंबे अंधघात ॥ रौरवांत ते बुडती ॥७९॥
श्लोक ॥ ये केवल्यमसंप्राप्ता ये चातीताम्यमदतः ॥ त्रैवर्गिका ह्यक्षणिका
आत्मानं घातयंति ते ॥१७॥ टीका ॥ सज्ञानसदाचरती अज्ञानसज्ञाना शर
णा येती ॥ ते लोक्यासि कैवल्य आत्यी ॥ याचे वचनो त्तिविष्वासे ॥८०॥ जे अज्ञान न
सज्ञानः ज्यासि देवब्रह्मनाभिमानः ज्याचे विषई लोलुप्यमन ॥ ते पुत षपर्ली आ
त्मघाती ॥८१॥ साधावया अर्थकाम ॥ जे करिती आभिचारधर्म ॥ हे त्रैवर्गिक घोर
कर्मः आत्मघाती परम ज्याचे या ॥८२॥ देहाच्चिया गोमटिया ॥ जे करिती आभि
चारक्रियाते लो कर्मे आप आपुलियां ॥ रजतलिया राजा निजघातु ॥८३॥ श्लोक ॥
येत आत्महनो शांता अज्ञाने ज्ञानमानिनः ॥ सीदंत्यकृतकृत्या वै कालध्वस्तमनो
रथा ॥१७॥ टीका ॥ कामक्रोधी अति अद्भुतः दातकर्मी जे अशांत ॥ ते आप आपल्या
अनहित ॥ निजात्मघात जोडिला ॥८४॥ स्वये कर्मे करिती अविधी ॥ ते चित्त सातीसु

द्ध विधी ।। अज्ञान ते चि प्रतिपादी ।। ज्ञान त्रिशुद्धी न लोटी ।।८५।। ते काम्य कर्मि च
खिले ।। किम हा म्हणे ही अरक खिले ।। गर्व दंभादि येरे रिखिवले ।। काळ सर्पे गिळिले सद्
द्धीसी ।।८६।। गर्वोदि ज्वरित मुखे ।। गोडी पलीक डु टावे ।। विष प्राय विषय सुखे
उत्तीहर हर्षे सेविती ।।८७।। ऐसिया विषयालागी या हाहो ।। आत्म मानुनी नि
।।१५।। ज्वरे होर चुनीना ना उपावो ।। अर्थ संग्न हो करिती ।।८८।। श्लोक ।। हित्वाग्रामसरति
नागृहयपसुहृश्रियः ।। नमो विशंत्यनिदनौ वासुदेव परा ङ्मुख ।।१८।। टीका ।। म ।।१५।।
हलें सीस उद्येता ।। श्री मेळविती श्री मंता ।। गृह दारा पुत्र वित्ता ।। नाना वस्तुजा
ता संग्न हो ।।८९।। ऐसे भोग आयास युक्त सांडुनी ज्ञान गर्वे समस्त ।। ज्ञानाभि
मानेनेईजत ।। अधः पतना अतिगर्वी ।।९०।। जेथे अंधाराचे उबे ।। होउनी
जेथे ठाकती अंध खेमी हा रात्रि चे निकाळे अंध तम मे खे अधिक काटे ।।९१।। जेथ
आधारा ते अकाम्य येना ।। निरवळ का बा होय सविता ।। जेथे गा दमद अवस्था
प्रतीमद दमास्वये पावे ।।९२।। जेथे सुखु पीसी सो पलागे ।। आवरत आर्यासि जे

सर्वांगे ॥ तेथेचरबांधोनि निजांगें ॥ निद्राक्रोधरोचे सदा वसती ॥ ९३ ॥ तेथे भ
जनविमुखांनरां ॥ अधःपतन भजनद्वारा ॥ जेवीं अथावीं पडिला चिरा ॥ तेवि
बाहिरा निघोन शके ॥ ९४ ॥ जे वासुदेवीं सदा बिमुख ॥ त्यांस हरिभजनी नाही
तसुख त्यांची दशा हे अधोमुख अतिदुःखें दुःख भोगिती ॥ ९५ ॥ ऐसी अभक्तां
चीगतीः सांगीतली आ हांचस्थितीः वांचुनी त्यांचि येदुर्गतीः वाग्देवता भीती
स्पष्ट वदतां ॥ ९६ ॥ अभक्तांचीगती बोलतां ॥ यापरीस चांगपुके होतां ॥ आणि जा
वो कांसाव काशपतों ॥ परि तें दुःख कोण बोलावे ॥ ९७ ॥ राधानुस्थिया प्रभासा
टीः हे दशा बोलतां पडे आजीः ये इंद्र की अभक्त वाद आहा मांजेरी ॥ वाचेसि या
जीविदाखलीनाही ॥ ९८ ॥ यावरी आतां न पनाथा ॥ वक्ता आणि समस्त श्रो
तां ॥ रामस्मरलों तत्त्वता ॥ वाचेसि प्रायश्चित्तास वेग कीजे ॥ ९९ ॥ आई कोनि अ
मकांचीगती ॥ अतिशयेसी दुःख आलें री राजा कां दाखला चित्ती ॥ त्यालागी ति
घिल हरिनाम स्मरे ॥ १०० ॥ ज्यास्मरविलें हरि तें ॥ तोचि हरि पुसो येथे युगान्तयु

गी भक्त स्राते ॥ कोणे ते विधीने भजन करिती ॥१॥ श्लोक ॥ राजोवाच ॥ कस्मिन्काले
भगवान्किंवर्णः कीदृशो नृभिः ॥ नाम्ना वा केन विधिना पूज्यते तदिहोच्य
तां ॥१९॥ टीका ॥ ज्या देवि स्मरणे न तत्वता ॥ कर्मा कर्मे नुधवितीमाथा ॥ ह्या भग
वंताची कथा ॥ मासिया हितालागी सांगा ॥२॥ जो परमात्मा श्रीहरि ॥ तो रस्ष्टा
॥१७॥ दियुगयुगांतरी ॥ कोण नाम रूपे वर्णे का ॥ भक्त वैशापरी पूजित ॥३॥ आणि ॥१७॥
ते काळी त्या प्रजा ॥ कैसिये नियेतितीअधोक्षजा ॥ कवणविधीची करिती पूजा ॥
ते योगिराजा स्सांगिजे ॥४॥ तुमच्ये मुखीचे ह्या वचन ॥ ह्या पुढे अमृत हीगौण
वचने परमानंद पूर्ण ॥ जन्म मरण उद्धेदी ॥५॥ ह्या ती मातिभगवद्गुणायु
गावर्तिनारायण ॥ त्याचे भजन पूजन विधान ॥ दयाकरुनि सांगिजे स्वामी
॥६॥ आईकोनि राजाचे वचन ॥ संतोषले अवघे जण ॥ जाणोनि हरिगुणाचे
प्रश्न ॥ कनिष्ठ करभाजन बोलता जाला ॥७॥ श्लोक ॥ करभाजन उवाच ॥ कृ
तं त्रेता द्वापरं च कलिरित्येषु केशवः ॥ नानावर्णाभिधाकारो नानैव विधिने

ज्यते ॥ ८ ॥ टीका ॥ नानावर्णे नानाकारे नाना नाम नानोपचारेः स्तत्रे
नादि ह्वाया रे ॥ भक्त निर्द्धारे केशवं कीं यज्ञिति ॥ ८ ॥ ककार ब्रह्मा वंकार विष्णु
सकार स्वये त्रिनयन ॥ केशव तोगुणविहीनु ॥ अकार शान्तो तीहीच्या ॥ ९ ॥ के
शव के वक्र अर्द्धमात्राः नये व्यक्ता व्यक्त उच्चाराः व्याप्येविरा व्यापक स्वरा
स बाह्या भ्यंतरा येवक्त्वे ॥ १० ॥ युग परत्वे रूप नाम ः भजन विधि क्रिया धर्मे
भक्त पुतिति पुरुषोत्तमः ते अनुक्रम अवधारी ॥ ११ ॥ श्लोक ॥ दत्तेसु कृष्ण
तु र्बाहुः जटिलो वल्कलांबरः ॥ दत्तदम जितने पवीताक्षान्वि अदं उकमंडलुं ॥
॥ ११ ॥ टीका ॥ दत्तात्रयुगी श्री तवर्णे धार जटिल चतुर्भुज वल्कलांबर ॥ दउमं
उलकित कर ॥ अजित न ब्रह्मसत्र ॥ अक्षमाला हाती ॥ १२ ॥ ब्रह्मचर्य ददव्रत
ये हीं चिन्हीं चिन्हांकितः परमात्मा मूर्ति मंत ॥ दत्तात्रयुगी भक्त यापरी यज्ञिती
श्लोक ॥ मनुष्या स्तत दाशांत्ता निर्वैरा सुहृद ॥ समः ॥ यजंति त तप साद्देवं श्रमेन च
श्मेन च ॥ १२ ॥ टीका ॥ ते काळीं चे सकळ जन रः सदा शांत निर्वैर ॥ समता बुद्धि

निरंतरसुहृन्मित्रपरस्परे ॥१३॥ तैंतपकरावेदेवयजन ॥ ध्यानपाचेमुख्य
लक्षण ॥ शमदमसाधुनीसंपूर्ण ॥ भगवद्भजनयजिती ॥१४॥ तैदेवाचेनामेउच्चा
रण ॥ दशधानामीनामस्मरण ॥ तेंचीनामेकोणकोण ॥ आइकैसावधानजन
पनाथा ॥१५॥ श्लोक ॥ हंसःसुपर्णोवैकुंठोधर्मोयोगेश्वरोमलः ॥ ईश्वरःपुरु
॥१८॥ षोव्यक्तोपरमात्मेतिगीयते ॥२०॥ टीका ॥ हंससुपर्णवैकुंठ ॥ धर्मयोगेश्वर
श्रेष्ठ ॥ अमलईश्वरवरिष्ठ ॥ पुरुषोत्तमनामपाठ ॥ परमात्माम्हणती ॥ ॥१८॥
॥१६॥ तेकाळींचेभक्तश्रेष्ठ ॥ यानामाच्यानामपाठ ॥ गायनकरितीचउ
घउटा ॥ भक्तसंकटेनिर्दळती ॥१७॥ तेकृतायुगींचेयजन ॥ नृत्यसांगीत
लेसंपूर्ण ॥ आतांत्रेतायुगीचेभजन ॥ मूर्तिचेध्यानतेंआइक ॥१८॥ श्लो
क ॥ त्रेतायांरक्तवर्णोसौचतुर्बाहुस्त्रिमेखलः ॥ हिरण्यकेशस्त्रय्यात्मा
स्रुक्स्रुवाद्युपलक्षण ॥२१॥ टीका ॥ त्रेतीयसमूर्तिपुरुषोत्तम ॥ रक्तवर्ण
ज्वलनोपम ॥ पिंगटकेशनिर्धूम ॥ देवदेवोत्तमचतुर्बाहु ॥१९॥ तयायज्ञ

पुरुषा निर्मळा ॥ त्रिगुणाची मेखळा ॥ वेदत्रैइचा परमेळा ॥ दर्शिनीचा सो
हळा तदा स्रुक्स्रुची ॥२०॥ स्रुक्स्रुवा पात्रे ग्रहण ॥ हे चिन्ह याचे उपलक्ष
ण ॥ त्रेतायुगी नारायण ॥ येणे रूपे जाण निजभक्त ध्याती ॥२१॥ श्लोक ॥
तं तदा मनुजा देवं ॥ सर्वदेवमयं हरिं ॥ यजंति विद्यया त्रय्या ॥ धर्मिष्ठा
ब्रह्मवादिन ॥२५॥ टीका ॥ तैचे जे मनुष्य जाण ॥ त्रैवेदी करिती भजन ॥
सर्वदेव हरी संपूर्ण ॥ यापरी भजन त्रेतायुगी ॥२२॥ त्रेतायुगी सर्वही न
र ॥ वेदोक्ति नियमसादर ॥ सर्वही नियमसादर ॥ धर्मिष्ठ समग्र अतिधा
र्मिक ॥२३॥ ते धर्मिष्ठ धार्मिकजन ॥ अष्टधा नामी नाम स्मरण ॥ गजरे क
रिती सदा पठन ॥ तें नामाभिधान आईकें राया ॥२४॥ श्लोक ॥ विष्णुर्यज्ञः
पृश्निगर्भ ॥ सर्वदेव उरुक्रमः ॥ वृषाकपिर्जयंतश्च उरुगाय इतीर्यते ॥२६॥
टीका ॥ विष्णु यज्ञ पृश्निजन्मा ॥ सर्वदेव उरुक्रमा ॥ वृषाकपि यजंत नामा ॥
उरुगाय परम नामास्मरती ॥२५॥ द्वापारी भगवध्यान ॥ तेयुगीचे भगवध्या

न॥भक्तकैसेकारितीयजन॥नामस्मरणतेआइक॥२७॥श्लोक॥द्वापरे
भगवान्स्यामः॥पीतवासानिजायुधः॥श्रीवत्सादिभिरंकैश्चलक्षणैरु
पलक्षित॥२७॥टीका॥द्वापारीघनस्यामवर्ण॥असतीपुष्पप्रभासमान॥
पीतांबरपरिधान॥श्रीवत्सचिन्हअंकित॥२७॥शंखचक्रपद्मगदा॥च
हीभुजासायुधा॥येहीलक्षणीगोविंदा॥लक्षितीसदानिजभक्तजनती
॥१९॥ ॥२८॥श्लोक॥तंतथापुरुषंमर्त्यामहाराजोपलक्षणं॥यजंतिवेदतंत्राभ्यांप
रंजिज्ञासवोनृप॥२८॥टीका॥राकाशांकलत्रआणिचामर॥राजलक्षणीराजो ॥१९॥
पचार॥यापरीद्वापारिंचेनर॥अतीसादरपूजेसी॥२९॥तीप्रपावावयापरा
त्पर॥वैदिकतांत्रिकपूजाभिश्र॥तत्वजिज्ञासकरितीनर॥भजनतत्पर
ययापरी॥३०॥तेकाळिंचेनामस्मरण॥जेणेहोयेकळिमळदहन॥ज्ञाना
माचेअभिधान॥आइकसांगेननृपनाथा॥३१॥श्लोक॥नमस्तेवासुदेवाय
नमःसंकर्षणायच॥प्रद्युम्नायानिरुद्धायतुभ्यंभगवतेनमः॥२९॥नारा

यणायऋषयेपुरुषायमहात्मने।।विश्वेश्वरायविश्वायसर्वभूतात्मने
नमः।।३०।।टीका।।वासुदेवातुजलोटांगन।।संकर्षणातुजनमः।।प्रद्युम्नाप्र
णामपरती।।अभिवंदनअनिरुद्धा।।३२।।नारायणाऋषिवरा।।महापुरुषा:
सुरेंद्रा।।विश्वरूपाविश्वेश्वरा।।महात्म्याश्रीवराननमनतुज।।३३।।सर्वभूतीं
भूतात्मा।।तुजनमनपुरुषोत्तमा।।द्वापारीयेरितियानामा।।नृपोत्तमासदा
स्मरती।।३४।।श्लोक।।इतिद्वापरउर्वीशस्तुवंतिजगदीश्वरं।।नानातंत्रविधा
नेनकलावपितथाशृणु।।३१।।टीका।।येंहीनामींस्तुतीस्तवन।।द्वापरिंचेकरि
तीतन।।आतांकळियुगींचेंभजन।।तंत्रोक्तविधानआइकराया।।३५।।श्लोक।।
कृष्णवर्णंतथाकृष्णंसांगोपांगास्त्रपार्षदैः।।यज्ञैःसंकीर्त्तनप्रायैः।।यजंतिहि
सुमेधसः।।३२।।टीका।।कळियुगींश्रीकृष्णदेव।।वर्णेंकृष्णचीप्रभव।।प्रभाइंद्रकी
ळनीळसमुदाव।।मूर्तिंतेसीपाहाहोशोभायमान।।३६।।मूर्तिसर्वांअवयवींसां
ग।।वेणुवीणादिउपांग।।त्याहीभुक्तापरक्रमसांग।।आयुधेंअव्यंगशंखचक्रा

दिविं ॥३७॥ एहि मार्गी निज पार्षदा ॥ नंद सुनंदादि सायुध ॥ कलयुगी प्रजा प्रबुद्धः
याय ही गोविंद चिंतिती सदा ॥३८॥ मधुप कांदि विधान ॥ सांग केले जे पूजन ॥
तेही मानुनियां गोपाळ ॥ आवडे कळियुगी कीर्तन दळस्या ॥३९॥ नवखंडे वैसे राजा
धिराजा ॥ कीर्त्तन तेंचि महा पुजा ॥ ऐसी आवडी अधोक्षजा ॥ कर्त्तनी गरुडध्व
॥२०॥ जा उल्हासु सदा ॥४०॥ कीर्त्तन पटि ये गोविंदा ॥ या लागी सन्मानी नारद ॥ तोद
स कीर्त्ति पदे सदा ॥ नामानुवादा गर्जनु ॥४१॥ कर्त्ति करितां नामानुवादु ॥ संकटी ॥२०॥
रक्षिला प्रल्हादु ॥ कीर्तनी तुष्टला गोविंदु ॥ छेदी भवबंधु दासांच्या ॥४२॥ नामस्मर
णः करितां धावला नारायण ॥ त्याचे तोडुनियां बंधन ॥ निजधामा आप भक्ते
द्रेण स्वयें नेला ॥४३॥ अधमोधम अतीवोरवटी ॥ तो उरात आला अवचटी ॥
तै गणिका वैकुंठी ॥ दासम नामासाटीं सरती केली ॥४४॥ महादोषांचा मेरु गळा ॥
अतीनष्ट अजामेळा ॥ तो ही नामे केला निर्मळा ॥ प्रताप आगळा नामाच्या ॥
॥४५॥ नामें विनटली गोविंदा ॥ ते संकटी राखिली द्रौपदी ॥ नाम तो उरा आधिव्या

धी॥ जाणेत्रिशुद्धीदासाची॥४६॥ अंतरशुद्धीचेकारण॥ मुख्यत्वेहरिकी
र्तन॥ नामापरतेसाधन॥ सर्वथाजाण असेना॥४७॥ कीर्त्तनीहरीची
आवडीकैसी॥ वत्सलागीधेनुजैसी॥ कानविसंबेजेवीमासी॥ मेरेहाक्षा
सीक्षणार्ध॥४८॥ तेवीनामस्मरणाभक्ता॥ अतिशयेआवडीअच्युता॥
दासाचीअनुमात्रअवस्था॥ निजांगीसर्वथानिवारीरवये॥४९॥ यालागीहरिकी
र्त्तनगोडी॥ त्यांसिलागलीथउपुडी॥ त्यासिनानासाधनाच्याकोडी॥ सोसा
यासागउी॥ कारणनाही॥५०॥ त्यासिकर्त्तनकथाकथनी॥ चौगुणउल्हासउ
पजेमनी॥ तेउतरतासर्वसाधनी॥ पवित्रअवनीयाचेनी॥५१॥ थोरकीर्त्त
नाचेसुरव॥ निष्टानिष्टेयदुनायक॥ कीर्त्तनीनरलेअसंख्यात॥ तेसावउलोकह
रिनामे॥५२॥ यालागीकर्त्तनाहोनिथोर॥ आनसाधननाहीसघर॥ माकवणहे
तुपामर॥ कीर्त्तननरनिंदिति॥५३॥ येवंनामकीर्त्तनीविमुरव॥ तेस्वप्नीनदेरवती
सुरव॥ कीर्त्तनद्वेषमूरवे॥ अतिदुरवभोगिती॥५४॥ ज्याचेहृदईद्वेषसंचार॥

उज्ञोउज्ञोयाच्या आचार॥ सदा कामी द्वेषी नर॥ दुःख दुस्तर भोगिती॥५५॥
कळियुगीं जे बुद्धिमंत॥ ते नामकीर्त्तनीं सदा निरत॥ गौरउनी नामस्मरत॥
हरुषयुक्त सप्रेमे॥५६॥ नाना अवतार गहन॥ ह्यातु श्रीराम कां श्रीभगवान्दास॥
यांचे चरित्र पावन॥ ह्यांचे चरण वंदन सांगत॥५७॥ श्लोक॥ ध्येयं सदा परि
भवघ्नमभीष्टदोहं तीर्थास्पदं शिवविरंचिनुतं शरण्यं॥ भृत्यार्त्तिहं प्रणतपाल
॥२१॥ भवाब्धिपोतं वंदे महापुरुष ते चरणारविंदं॥७७॥ टीका॥ लक्षालक्ष ध्यानः ल ॥२१॥
क्षणी देव देवी ध्येय ध्यान॥ तृण प्राय केले जीवन॥ धरिले हरिचरण लक्षाव
॥५८॥ यालागी ध्याना सतत वरिष्ठ॥ ध्यानांचे दीव कल्पना दिक इष्ट॥ भक्तांचे अती
अभिष्ट॥ मनोरथ सदा पुरवी॥५९॥ नित्य ध्याता हरीचे चरण॥ करी भक्त रोग दुः
खहरण॥ तैसे ते ध्यान के जाण॥ करी निर्दळन भवरोग॥६०॥ भक्तांचे पुरवी म
नोरथ॥ ते तूं लक्षणसी विषययुक्त॥ परमानंदी नित्य तृप्त॥ निववी भक्त चरणारते
॥६१॥ वाणु चरणांची पवित्रता॥ शिव पाय शीवरा हे माथां॥ जे जन्म भूमि सव

छ तीर्थीं ॥ पवित्रपण भक्तांचरणध्यानें ॥९२॥ अवचटें लागल्याचरण ॥ मा
जे जाणोनि करिती ध्यान ॥ पवित्र जाले पाषाण ॥ ऐसें पवित्रपण कायवाणू
॥९३॥ जो सदा शत्रुत्वें वर्तता ॥ जेणें चोरूनि नेली कांता ॥ त्याचा बंधु शरणाग
ता ॥ दिधली आत्मता निजभावें ॥९४॥ कोरडें आप्तपणें थोरी ॥ तैसी नव्हे गा नृ
पकेसरी ॥ देउनी सुवर्णाची नगरी ॥ अचळ तेवरी स्थापिला ॥९५॥ यालागीं श
रणागता शरण्य ॥ सहज जाला हरीचे चरण ॥ यापरतें निर्भय स्थान ॥ नाहीं आन
निजभक्तां ॥९६॥ भक्तांची अणुमात्र वेथा ॥ क्षण न साहावे भगवंता ॥ प्रल्हाद
ची अतिदुःखता ॥ होय निवारिता निजांगें ॥९७॥ दावाग्नि गिळूनि अंतरीं ॥
गोपाळ राखिले वनांतरीं ॥ पांडव जळतां जो हरी ॥ काढिले बाहेरी विवरद्वा
रें ॥९८॥ करूनी सर्वांगाचा कोढा ॥ निग्रहनि वारी भक्तांची पीडा ॥ जो काम
चिया भीडा ॥ रणरंगीं फुडा वागवी रथु ॥९९॥ तेच चरण वंदितां साह्यागी ॥
भक्त प्रतिपाळी उत्संगीं ॥ ऐसा प्रणतपाळ दापा बोधी ॥ दुसरा जगीं प्रसेना

॥७०॥ तरावया भवाब्धी प्रबळ॥ चरणाचीनाव अंउळ॥ अनन्यशरणास
कळ॥ तारीतात्काळ चरणानुरागे ॥७१॥ ते महापुरुषश्रीचरण॥ शर
णागता निजशरण्य॥ ज्याचे सनकादिकाध्यान॥ अभिवंदनसद्भावे ॥७२॥
अगाधचरणाचे महिमान॥ वाखाणिता वेदापडले मौन॥ ब्रह्मासदाशिउ आप
ण॥ करीतास्तवनतटस्थ देले ॥७३॥ अगम्य अतर्क्य श्रीचरण॥ जाणोनि निद्र ॥११२॥
दिदृशान॥ साष्टांगे अभिवंदन॥ करुनि यास्तवन करिति ऐसे ॥७४॥ श्लोक॥
त्यक्त्वासुदुस्त्यजसुरेप्सितराज्यलक्ष्मीं धर्मिष्ठ आर्यवचसायदगादरण्यं॥ मा
यामृगंदयितयेप्सितमन्वधावत्॥ वंदेमहापुरुषतेचरणारविंदं ॥७५॥ टी
का॥ जेराज्यश्रीयेकारणे॥ अमरलोल्यंगतमने॥ तेराज्यश्री रामेत्यागले॥ व
चनकारणे पितियाच्या ॥७६॥ श्रीरामधर्मिष्ठ थोरव॥ पितृवचनप्रतिपाळ
के॥ उद्धटराज्यसाजोनि देख॥ निघे येकायेक वनवासा ॥७७॥ वनवासाच
णीं जाता॥ सवेचेतली प्रियासीता॥ येते बोले श्री कामना॥ सर्वथा श्रोतां नव्हे

ळावे ॥७७॥ नव्हेकेवळ श्रीनदेखीता ॥ तेनिज भक्ता जाणत नव्हता ॥ सरंतुनी
राज्य भोगसमस्ता ॥ सेव्या निजस्वार्थी वनात आली ॥७८॥ राजी असतां रघुवि
रे ॥ दास्य दासा वाटिली अधिकारे ॥ ते मी येकली येकसरे ॥ सेवावनांतरी अ
वधी चव करीन ॥७९॥ तेसेवाया रावया हातें ॥ सकळ सेवेच्या निजस्वार्थो ॥ धा
लागी चरणाच्या लीसीता ॥ आलीत त्वतावनवासरसी ॥८०॥ वैसे श्रीराम
सेवेच्ये सुख ॥ चरणीच्या लनाता टवे दुःखः विसरली मायामाहेर पक्ष ॥ अ
प्रतह लघ सेवेच्या ॥८१॥ येसियामनोगत सद्भाव ॥ वनात आली वरर वया
सेवा ॥ श्रीरामजाणे भक्तिभाव ॥ येरादेवादानवावळखेना ॥८२॥ निजभक्ता
च्येमनोगत ॥ जाणता येक रघुनाथ ॥ का श्रीरामसेवेच्या स्वार्थ ॥ जाणती
निजभक्त भजनानंद ॥८३॥ भागवद्भजनाच्ये सुख ॥ भक्त जाणती भाविक ॥
भावेविण भजनसुख ॥ अनेक दुःखसर्वासी ॥८४॥ एर्गे भाविक भक्तसीता ॥
हे कळलेसे रघुनाथा ॥ यालागीती चियावचनार्थो ॥ होयधावतसग मागे

॥८५॥ जो रामकान्हराच्या गोष्टी॥ आइकता विकल्पु न धरी पोटी॥ तो रसी तेच्या
वचनारसाठी॥ धावे मृगापाठी नवल काये॥८६॥ येवं मनुवाक्ये उदातु दी॥ जो
पाइ धावे मृगापाठी॥ ज्ञानेश्वर तारज अनुकुटी॥ वंदिती मुकुटी शिवादि सर्व
॥८७॥ तो मृगामागे धावता जाला॥ पावन केले पाषाणा॥ त्याच्या चरणासि अ
नन्यशरणा॥ अभिवंदन सद्भावे॥८८॥ येवं महापुरुषाचे चरणा॥ अभिवंद
॥२३॥ न स्तवन॥ कलियुगी कीर्त्तन जन॥ परम पावन नित्यमुक्त॥८९॥ श्लोक॥ एवं ॥२३॥
युगानुरूपाभ्यां भगवान्युगवर्त्तिभिः॥ मनुजैरिज्यते राजन श्रेयसामीश्वरो
हरि॥३५॥ टीका॥ एवं चे नादिव कलियुगवरी॥ येहीनामीरूपी अवतारी॥ सद्भा
वी तेच्यानरी॥ भजिजे श्रीहरी श्रेयार्थ॥९०॥ ह्मा मातिकलियुगीची थोरी॥
वाखाणिजे सज्ञान ऋषीश्वरी॥ तेथे हरीकीर्त्तना वाहीरी॥ मुक्ती च्यारही वोळगण्या
॥९१॥ श्लोक॥ कलिं सभाजयन्त्यार्या गुणज्ञा॥ सारभागिनः॥ यत्र संकीर्त्तनेनै
व सर्वस्वार्थोपिलभ्यते॥३६॥ टीका॥ अवधारी सर्वा सज्ञाना॥ धन्य धन्य क

युग जाला ॥ जेथे स्वधर्माचें हरिकीर्त्तना ॥ नामस्मरणा साटी होती ॥८२॥
कलयुगी दोष बहुत ॥ केवी कर्त्तने हाय स्वार्थ ॥ तेथे दोषघ्न गुण जेथे ता ॥
तेनियम मुक्त हरिकीर्त्तने ॥८३॥ हरिकीर्त्तने शुद्ध चित्त ॥ दोषघ्न गेगुण गृहीत ॥
ऐसे सारभागी युग ॥ अंतःपरम मुक्त हरिकीर्त्तने ॥८४॥ कलीच्या गुणा ते
जाणते ॥ नामे मोक्ष जो उ येथे ॥ जाणोनि हरिकीर्त्तना ते ॥ जाण निश्चित
नियमुक्त ॥८५॥ कलियुगी हेचि सार ॥ नामस्मरावे निरंतर ॥ करिती ना
माच्या निजगजर ॥ ते मुक्त नर नृपनाथा ॥८६॥ श्लोक ॥ ध्यायन् कृते य
जन् यज्ञैस्त्रेतायां द्वापरेऽर्चयेत ॥ यदाप्नोति तदाप्नोति कलौ संकीर्त्य केश
वं ॥३७॥ टीका ॥ कृतायुगी ध्यान परमसाधन ॥ त्रेतायुगी वेदोक्त यजन ॥ द्वा
पारी आगमोक्त पूजन ॥ तंत्रविधान विध्युक्त ॥८७॥ या परी त्रीयुगी जा
ण ॥ परम संकट साधन ॥ करिता ही परिमान ॥ अनुमात्र जाणा उपरम
न है ॥८८॥ ते अवघीच साधने ॥ कलि ताजविली कीर्त्तने ॥ जेथे गातां ना

चताआचरण॥वश्यकरतोपरमात्मा॥९९॥आरवरेंऊंबलीगुलो॥आइ
कनागोरेवळाचेगालो॥हेवभुललाजिवेप्रालो॥म्हासवेनाचतस्वानंदे
॥२००॥दत्समाकान्होगोपाळा॥याआरवषानामाच्यामाळा॥घेउनीगर्ज
तीवेळोवेळा॥तेणोचननीळसुखावे॥१॥तेणेसुखाचेनिसंतोषे॥देव
॥२४॥ परमानंदेउल्हासे॥येवंकळियुगीकीर्तनवशे॥भक्तअनायासेउद्धरती ॥२४॥
॥२॥कीर्त्तनआवर्त्तनमेळी॥जळतीपापांच्यावउबाळी॥उद्धरतीतात्का
ळी॥हरिनामकल्लोळदुगे॥३॥कीर्त्तनानंदेच्याहीमुक्ती॥हरिभक्तातेवद
येती॥भक्तसाउपेक्षिती॥नहीपायालागतीदास्यत्वे॥४॥कळियुगीहेचि
थोरी॥नामसंकीर्त्तनावाल्ही॥चतुर्वर्णीमुक्तकरी॥तेथेनरनारीस्त्रीशूद्र
॥५॥कीर्त्तनीस्वधर्मुवाढे॥कीर्त्तनीचित्तशुद्धितेउ॥कीर्त्तनीपरब्रह्मअ
तुडे॥मुक्तिकीनापुढेलाजोनिजाये॥६॥हरिकीर्त्तनालाधलादेवो॥विसर
लावेकुंठाचावो॥तोचिआवउलादावो॥भक्तभावोदेखोनी॥७॥येवढी

कळयुगाप्रती॥ कीर्त्तनाचीपरमख्याती॥ सर्वत्रजाणतुनिश्चिती॥ विकल्प
चित्तिसनीधरीसी॥८॥ हातत्रेतद्वापारासी॥ निषेधनाहींनामासी॥ कळयु
गीनामापासी॥ चाहीमुक्तीदासीनामापासी॥९॥ श्लोक॥ नह्यतःपरमोलाभोदे
हिनांभ्राम्यतामिह॥ यतोविंदतेपरमांशांतिंनश्यतिसंसृति॥१४॥ टीका॥
जेजन्ममरणांच्याआवर्ती॥ पडलेसंसारीसदाभ्रमती॥ त्याप्राणियाकळयु
गाप्रति॥ कीर्त्तनगतीनृपनाथा॥१०॥ कळयुगीकीर्त्तनासाठी॥ संसारकाहा
टुनियाकोटी॥ परमपदशांतिसुखसंपुष्टी॥ पावेमिठीपरमानंदी॥११॥ ऐसाकीर्त्त
नीपरमलाभ॥ सिणतासुरनरदुर्लभ॥ तोकळयुगीजालासुलभ॥ यालागी
सभाग्युलाभुहरिकीर्त्तनी॥१२॥ कर्त्तनास्तवच्याहीमुक्ती॥ भक्तांपासीवोळगं
ती॥ तेनघेउकोल्हीसरणती॥ आइकतेस्थितीनृपनाथा॥१३॥ कीर्त्तहरिनामाच्या
पाठा॥ तेणेदेवासिसंतोषमोटा॥ वेगेसाडुनीवैकुंठा॥ धावेअवचटाकीर्त्तना
माजी॥१४॥ जेथेराहीलायदुनायक॥ तेथेचिवैकुंठलोक॥ यापरिमुक्तिसलोकि

क॥कीर्त्तनीदेखवयावतीभक्त॥१५॥नामकीर्त्तननिजगजरी॥भक्तांनिकटधावेश्री
हरी॥तेचिसमीपतामुक्तिखरी॥भक्तांच्याकरीहरिकीर्त्तनी॥१६॥कीर्त्तनीतोषता
अधोक्षज॥भक्तांप्रत्यक्षगरुडध्वज॥श्यामपीतवासचतुर्भुज॥तेध्यानसह
जठसावे॥१७॥भक्तकीर्त्तनजेलोध्याने॥तेध्यानठसावेमने॥तेव्हांदेवाची
॥२५॥ नित्यचिन्हे॥भक्तपावनसंपूर्ण॥१८॥श्यामचतुर्भुजपीतांबरधारी॥शंखचक्रा
दिआयुधेकरी॥हेस्वरूपताभक्तांतेवरी॥कीर्त्तनगजरीभुलोनी॥१९॥तेव्हांस्व ॥२५॥
भक्तसमसमान॥समअवयवसमचिन्ह॥भावेकरिताहरिकीर्त्तन॥येहुउभ
हिमानहरिभक्ता॥२०॥दोघायेकत्ररमादेखे॥देवकोणहेतेनोळखे॥ब्रह्मान
मस्कारीचमके॥देवनलखतानकळेत्यासी॥२१॥भावेकरिताहरिकीर्त्तन॥तेव्हेसं
तोषेजनार्दन॥उभतापडेआळिंगन॥मिठिपरतोनसुटेना॥२२॥तेव्हांसबाह्या
भ्यंतरी॥देवप्रकटेचराचरी॥दुजेदेखावयासंसारी॥सर्वथाउरीउरेना॥२३॥वृ
त्तिस्वानंदीनिमग्न॥परतोनिकदानदेहचिन्ह॥सायुज्यमुक्तियानांवसंपूर्ण॥जेथेदु

जेपरता असेना ॥२४॥ ऐसीलाहोनिपूर्णसायुज्यता ॥ तोजैकरीहरीकथा ॥ तेक
ऐसीतल्लीनता ॥ जीवासमस्ता अतिप्रिय ॥२५॥ यापरीहरीहरिकीर्तनापासी ॥
च्याहीमुक्तीहोतीदासी ॥ भक्तलोधलेहरिभजनासी ॥ सर्वथामुक्तीसीनघेती ॥
॥२६॥ एवंयोगयागादितपसाधने ॥ दोरटीकेलीहरिकीर्त्तने ॥ कळयुगीनामस्मर
हो ॥ त उद्धरलेहरिकीर्त्ति ॥२७॥ श्लोक ॥ दानादिषुमतासजवळ्याविध्वंसितसं
भवं ॥ कलौखलुभविष्यंतिनारायणपरायणाः ॥२८॥ टीका ॥ कर्त्तनासरटीच्या
हीमुक्ती ॥ हेचिकळीयुगीमुख्यभक्ति ॥ यालागीइंद्रादिदेवपती ॥ जन्मइछिती
कळियुगी ॥२८॥ जेथीच्याजन्मादेवसकाम ॥ तेथेदानादियुगउत्तमोत्तम ॥ प्रजा
प्रवर्तयवांछितीजन्म ॥ कीर्त्तनधर्मेनित्तभक्त ॥२९॥ दानत्रेनद्वापार ॥ येथीलही
मुख्यनर ॥ कळियुगीजन्मतत्पर ॥ निरंतरवांछिती ॥३०॥ तेचलोककरितीगोष्टी ॥
च्याहीपुरुषार्थकीर्त्तनासाटी ॥ कळयुगीमहिमामोठी ॥ धन्यधन्यसृष्टीकळयुगी
॥३१॥ तेअसतीलधन्यभागी ॥ तेजन्मपावतीकळयुगी ॥ ऐसेकळिच्याजन्मा

लागी॥ नरसुरउरगीं उत्कंठा ॥३२॥ तरवयादीन जन॥ कळीमाजि श्रीनाराय
यण॥ नामें छेदी भवबंधन॥ ताही हरिकीर्त्तन सर्वांसी ॥३३॥ यालागीं कळीमा
जि परही॥ श्रद्धा कीर्त्तनाच्या ठाइं॥ जउनरती सुखें पाई। सदेहे होना रहीन्नपना
था ॥३४॥ कळियुगीं बहु सरळ नर॥ होतील नारायणपर॥ भक्तीचे भरे जवी चत्र॥
॥२५॥ स्त्रिया शुद्र माजविती ॥३५॥ श्लोक॥ क्वचित्क्वचिन्महाराज द्राविडेषु च भूरिश॥ ता ॥२५॥
म्रपर्णी नदी यत्र कृतमाला पयस्विनी ॥४०॥ कावेरी च महापुण्या प्रतीचीसुखस्वर्गा॥
ये पिबंति जलं तेषां मनुष्या मनुजेश्वर ॥४१॥ प्रायो भक्ता भगवति वासुदेवे मलाश
या ॥४२॥ टीका॥ विशेष द्रविड देशाच्या ठाइं॥ अतिशयें भक्ति वाढेल पाही॥ तेथें ती
र्थविशेष भुई॥ ते ते ठाइं प्रती उत्कंठा ॥३६॥ ताम्रपर्णीच्या तिरी॥ हरिभक्तीची अ
गाध थोरी॥ दान माळे चा पारि सरि॥ उत्साये कारि हरिभक्ति नांदे ॥३७॥ निर्मळ जळ
पयस्विनी॥ तिचीये पय प्राशनी॥ रत्ति वाढे हरीचरणी॥ भगवद्भजनी दृढबु
द्धि ॥३८॥ देखना कावेरीची थडी॥ पव्हतीया पापाचिया कोडी॥ ते थें श्रीरंग वसे आवे

डी॥ भक्ति दुधडी उद्धटनां रे ॥३९॥ प्रतीचीमाजि हे नवलु डी॥ चित्त शुद्धी जो उजो डी॥
भजन वाटे च दोवडी॥ भक्ति चोगुडी वैकुंठी उभे ॥४०॥ आईकें नरचूडामणी॥ या
पंचनदीच्या तीर्थस्नानी॥ अथवा पयःप्राशनी भगवद्भजनी दृढ बुद्धी ॥४१॥ या
तीर्थांचे केल्या दर्शन॥ तेणें होय वक्रिम कल्मषखंडन॥ केल्या स्नान पयप्राशन॥ भग
वद्भजन उल्हासे ॥४२॥ दर्शन स्पर्शन स्नान॥ यां तीर्थांचे करितां जाण॥ वासुदेवी नि
मग्न मन॥ नित्य नूतन दृढ वाढे ॥४३॥ यापरी जे भगवद्भक्तः ते ऋणत्रया सी निर्मु
क्त सुर नर पितर पंगिस्त॥ हरिभक्त कदा न होति ॥४४॥ श्लोक॥ देवर्षिभूताप्तनृ
णां पितॄणां न किंकरो नायमृणी च राजन्॥ सर्वात्मना यः शरणं शरण्यं गतो मु
कुंदं परिहृत्य कर्त्तं ॥४१॥ टीका॥ शरणागतां सि निजशरण्य॥ मुकुंदाचे श्रीचरणः
सद्भावें रिघालिया शरण॥ जन्ममरण बाधीना ॥४५॥ जेथे बाधीना जन्ममरण
तेथे भूत आप्त ऋषी पितृगण॥ यांच्या ऋणाच्या पाडकोण॥ ते जाले उत्तीर्ण भ
गवद्भजने ॥४६॥ जे विनटला हरिचरणी॥ तो कोण्हाचा न देऋणी॥ ते वी परिसा

चिये मिळती ॥ तो होका ळे पत्ति निर्मुक्त ॥४७॥ सकळ पापा पासुनी ॥ सुटिजे जे दी
गंगास्नानी ॥ ते की विन टल्या हरिचरणी ॥ निर्मुक्त कैगुणी हरिभक्त ॥४८॥ भावे
करिता भगवद्भक्ति ॥ सकळ पितर उद्धरती ॥ ऋषीश्वरा नियतसी ॥ भगवद्भ
॥२४॥ क्तो स्नानं दे ॥४९॥ स्वानंदे भगवद्भक्ती ॥ ते तेसर्वे भूते सुखी होती ॥ पुत्र वे
त्ता भगवद्भक्ती ॥ आस उद्धरती माता पितरे ॥५०॥ सकळ देवतांचा नियंता ॥ ॥२४॥
अती उल्हासे याते भजता ॥ देव ऋणाची वार्ता ॥ भगवद्भक्ता बाधीना ॥५१॥ ज्या
सि अनन्य भगवद्भजन ॥ ते कदा न करती कर्माधीन ॥ कर्म ज्याचे आज्ञेधीन ॥ त्या
हरीसी शरण जो आला ॥५२॥ तो न के कर्माचा सेवक ॥ न के देवांचा पाईक ॥ न के
आप्तताचा रंक ॥ अनन्य भाविक हरिभक्त ॥५३॥ जो हरीच्या शरणागत ॥ तो
कोण्हाचा न के अंकित ॥ कर्मी कर्मि तो अलिप्त ॥ नित्य निर्मुक्त ऋणत्रयासी ॥५४॥
वासुदेव सर्व भूती ॥ हे दृढ दशा वे प्रतीति ॥ यालागी अलिप्त कर्मे गति ॥ सक
ळ ऋणा निर्मुक्ति भगवद्भक्ता ॥५५॥ श्लोक ॥ स्वपादमूलं भजतः प्रियस्य त्यक्ता

न्यभावस्यहरिःपरेशः॥विकर्मयच्चोत्पतितंकथंचिद्धुनोतिसर्वंहृदिसन्निष्ट
॥४२॥टीका॥यापरीजोअनन्यशरण॥तोचिहरिसीपढियंतापूर्ण॥हरिप्रिय
कर्मबंधन॥स्वप्नीहीजाणस्पर्शेनशके॥५६॥सांडुनीदेहीच्याअभिमाना॥सृजनी
देवतांतरभावना॥जेअनन्यशरणहरीचरणा॥तेनिजभक्तहरीचे॥५७॥
त्याशरणासीभगवद्भक्ताविहितकर्मीनियमनिर्मुक्त॥जरीविकर्मआचरत॥तरी
प्रायश्चित्तनबधीभक्ता॥५८॥जेवीपंचाननाचेपिले॥नवचेमदगजावेटिले
तेवीतेणेविकर्मकेले॥नबाधीहरीभक्ता॥५९॥स्मरतायेकाहरीचेनाम॥महा
पातक्यावंदीयम॥माहरीचेपढियंतेपरम॥त्यांचेविकर्मयेमकेवीदंडी॥६०॥
आशंका॥वेदाज्ञाविस्मुचीपरम॥वेदेविहिलेधर्माधर्म॥भक्तआचरताविक
र्म॥केवीवेदाज्ञाकर्मनेमनबधीत्यासी॥६१॥जेवीराजयाचासेवकआप्त॥तोद्वार
पाळानकेसंकित॥तेथेराजयाचापढियंतापुत्र॥त्याच्यापंगिस्तलेकेवीहोये॥६२॥
हरीनामाचेजासिस्मरण॥वेदशास्त्रेवंदीचरण॥माजेहरीचापढियंतापूर्ण॥

ऐसि वेद विधान करा न बाधी ॥६३॥ भक्तापासूनि विकर्मस्थिती ॥ करानच उगा
कल्यांती ॥ अवच्चट घडल्या दैवगती ॥ त्या कर्माचीनिर्मुक्ति अच्युतस्मरणे ॥६४॥
बाधन शके कर्माकर्म ॥ ऐसा कोणा भगवद्धर्म ॥ ते भक्तीचे निज वर्म ॥ उत्तमोत्तम
अवधारी ॥६५॥ सज्जनि देहाभिमान खोटी ॥ तो कर्माकर्म पाये रगडी ॥ सर्वे भक्ती
॥२८॥ हरी भक्ति गाढी ॥ मुक्ति पायसा उभी मुक्त वेशी ॥६६॥ तो ज्या कडे दृष्टी पाहे ॥ त्याचे नि ॥२८॥
ईली भवभय ॥ तो जेथे हुन लोराहे ॥ तयाते धेराहे भक्तिमुक्ति हरीची ॥६७॥ त्याचे
नि अनुग्रहे करी ॥ देव प्रवर्ते दीनाच्या अंतरी ॥ त्यरच्या कर्माकर्माच्या बोहरी ॥ स्व
येथी हरी करलागे ॥६८॥ जेवी प्रकटल्या दिनमणि ॥ आंधार जाये पळोनी ॥ श्रीरा
म प्रकटल्या हृदय भुवनी ॥ कर्माकर्मधुळीस हळ्तेची ॥६९॥ भगवंताची नामकीर्ति ॥
याचि नाम परम भक्ति ॥ भक्तीपासी चारही मुक्ति ॥ दासित्वे वसती नृपनाथा ॥७०॥
आइकोनि भक्तिची स्थिती ॥ रोमांचित जाला नृपती ॥ आनंदाश्रु नयनी येती ॥ सु
खावल्या वृत्ति दुल्लनु ॥७१॥ श्लोक ॥ नारद उवाच ॥ धर्मान्भागवतानेवं श्रुत्वाथ

मिथलेश्वरः॥ जायंतेयान्मुनिप्रीतः॥ सोपाध्यायोह्यपूजयत् ॥४५॥ टीका॥ ना
रद इतिहासा सांगत॥ तेवीचि आनंदे डुल्लत॥ तेणें आनंद बोलत॥ भक्तीचे
मथित वसुदेवाप्रती ॥७२॥ यापरी जयंतीसुती॥ भगवंताची उद्भट भक्ती॥ सा
गीतली परम प्रीती॥ मिथलेश्वरा प्रती निजबोधे ॥७३॥ आइकोनि त्याचिया
वचना॥ सुख जाले विदेहाचा मना॥ मग अति प्रीति पूजना॥ जयंतीनंदना
पूजिता जाला ॥७४॥ मन वृत्ति जाली अति विश्रांती॥ तेणें पूजेलागी अति प्री
ती॥ विदेहा उल्हासु चित्ती॥ स्वानंदे चित्ति पूजिता जाला ॥७५॥ पूजेचा
परम आदर॥ जयंतीनंदना केला थोर॥ उपाध्याजो अहिल्याकुमर॥ तेणें
हि असाधार पूजेसि केला ॥७६॥ श्लोक॥ ततोन्तर्दधिरे सिद्धाः॥ सर्वलोकस्य
पश्यतः॥ राजा धर्मानुपातिष्ठन्नवाप परमां गति ॥४६॥ टीका॥ यापरीते
भागवत श्रेष्ठ॥ नवही जन अती वरिष्ठ॥ समस्ता देखता चि स्पष्ट॥ जाले अ
दृष्ट उर्ध्वगमने ॥७७॥ ते भागवतधर्मस्थिती॥ अनुष्ठुनि भगवद्भक्ति॥ राजा

पावला परमगती ॥ ऐसें मासी निजबोध ॥७८॥ भावें करितां भगवद्भक्ति ॥ देहीं
असके देवि देहस्थिती ॥ तेपावो निजनकनृपती ॥ परमविश्रांती पावला ॥७९॥
श्लोक ॥ त्वमप्येतान्महाभाग धर्मान् भागवतान् श्रुतान् ॥ आस्थितः श्रद्धया
युक्तो निःसंगो यास्यसे परं ॥५१॥ टीका ॥ सकळ भाग्याचिया पंक्ति ॥ जेथें
॥२१॥ टाकल्या येती विश्रांती ॥ ते वसुदेवा भाग्यस्थिति ॥ तुस्या घरा अती कीं उन ॥ ॥२१॥
॥८०॥ वसुदेवा तुझेनि नावें ॥ देवा ते वासुदेव म्हणावें ॥ ते तेणें नामाचेनि गौ-
रवें ॥ जनांचे अवघेचि निरसी दोष ॥८१॥ ये कुडिया भाग्याच्या भाग्यनिधी ॥
वसुदेवा तूंचि त्रिशुद्धी ॥ तुवां भागवतधर्मांची विधी ॥ आस्तिक्यबुद्धी अव-
धारिली ॥८२॥ श्रद्धेनें केलिया श्रवण ॥ मनन नयुक्त धरावी धारणा ॥ तैं निः-
संग होऊनियां जाण ॥ पावती तत्क्षण निजधामासी ॥८३॥ जयां निजधामा-
च्या ठाईं ॥ कार्यकारण दोन्ही नाहीं ॥ त्या परमपदाच्या ठाईं ॥ निजरूपें पाहीं ॥ सुख-
रूप होई ॥८४॥ श्लोक ॥ युवयोः खलु दंपत्योर्यशसा पूरितं जगत् ॥ पुत्रतां भगवान्

दां भगवानीश्वरो हरि ।।८४।। टीका ।। तुम्हां देंव प्रसन्नीय कीर्ति ।। यशस्वी आली
श्रीमंती ।। तुमचे यश त्रिजगती ।। परमानंदे स्थिती परिपूर्णता जाती ।।८५।। ज्यालागी
कीजे यजन ।। ज्यालागी दीजे दान ।। ज्यालागीं तपाचरण ।। योगसाधन ज्याला
गी ।।८६।। जो न वर्णवे वेदा शेषा ।। जो दुर्लभ सनकादिकां ।। तो पुत्र व्हे यदुनायका
उत्तमी देखा स्वेच्छविसी ।।८७।। जो कल्पिकाचा न्यानि प्रशास्ता ।। जो ब्रह्मादिका
चा नियंता ।। तो संहारकास संहर्ता ।। जो प्रतिपाळिता त्रिजगती ।।८८।। जो सकळ
भाग्याचे भूषण ।। जो सकळ मंगळ मंउन ।। जो सकुळाचे अधिष्ठान ।। तो पुत्र
व्हे श्रीकृष्ण सर्वांगी लोठे ।।८९।। श्लोक ।। दर्शनालिंगनालापै शयनासन भोजनै
आत्मा वां पावितः कृष्णे पुत्रस्नेहं प्रकुर्वतै ।।४९।। टीका ।। परब्रह्म मूर्ति श्रीकृष्ण ।।
सादरे करिता अवलोकन ।। ते लोचने होय पावन ।। उच्छ्यांसंस्पर्शे सुखावबो
ध ।।९०।। कृष्णमुखीची उत्तरे ।। प्रवेशतां कर्णद्वारे ।। पवित्र जाली कर्णकुहरे ।। कृष्ण
कैमरे अनुवाद ।।९१।। आळविता श्रीकृष्ण कृष्ण ।। अथवा कृष्णेसी संभाषण ।।

तेणेंवाचाजालीपावन॥जैसेंगंगाजीवनसंतस्पर्शें॥९२॥नानायागविधीय
जितीःज्यातें॥तोवारितांहीदोन्हीहातेंःवैसेंसंगातें॥भोजनीश्रीदत्तम॥९३॥
जोदुर्लभयोगयागी॥तोवेचरवेभोजनात्यागी॥मुखींचेंग्रासदेतुम्हांलागीं॥
वेगिवाचलीला॥९४॥तेंलेसंतसस्संतोषी॥तुम्हांयेसेंभाग्यत्रिलोकीं॥तरेही
॥३०॥ ग्रासुघालीतुम्हांमुखीं॥ऐसेंहेंकरीश्रीदत्तम॥९५॥तेंलेदत्तमशेषान्ने॥रसवि
टायेअमृतातें॥मगइतररसांगोउतेथें॥कोणमन्नसेतेम्हनसावया॥९६॥तेंलेश्री ॥३०॥
दत्तम्रसेंशेषे॥अंतरशुद्धिअनायासें॥जेनानातपसायासें॥अनिश्चयेंकदा
नलंगे॥९७॥देतांदत्तग्रासिचुंबन॥तेणेंप्रवक्षालोप्राणपावन॥चुंबितांनि
वेमन॥स्वानंदस्फूर्तीउल्हासी॥९८॥तुम्हांबैसलेदेखेआसनीं॥दत्तम्वेगेंयेथजवो
नि॥मगअंकावरीबैसउनी॥निजांगमिठ्यनरीनिववीदत्तम॥९९॥तेंलेदत्तमाचे
निस्पर्शें॥सर्वइंद्रियींकामनासे॥तेणेंकर्मंचीअनायासें॥होयआपैसेंनिःकर्म
॥१००॥संप्रेमभावेंसलग्न॥देतांदत्तग्रासिआलिंगन॥तेंलेदेहाचेंदेहपण॥

मीतुस्फुरलकुारपे ॥१॥ शयनाचासमयत्नपी ॥ जनागाढमदव्यापी ॥ तेकाळी
तुल्हासमीपी ॥ लक्षसद्रूपीसलग्न ॥२॥ योगीभावनाभाउन ॥ कर्मेंकरितीलक्षमा
र्पण ॥ तुमचीसकळकर्मेंजाला ॥ स्वयेंभीदलसस्वयेंभरेका ॥३॥ पुत्रस्नेहाने
निलालसे ॥ सकळकर्मेंअनायासें ॥ स्वयेंभीदलसरवकासे ॥ परमोल्हासे
अंगीकरी ॥४॥ तुमचीपवित्रतासागरेकैसी ॥ पवित्रकेलेयदुवंशासी ॥ पुत्रत्वे
लालुनियाभ्रीदलसासी ॥ सिद्धिपरमपावले ॥५॥ नावघेतावसुदेवसुतु ॥
स्मरतादेवकीनंदनु ॥ होयभवबंधछेदनु ॥ येसेपावननामतुमचे ॥६॥ तुम्ही
तरसअनायासी ॥ हेनवलनव्हेविशेषी ॥ वैरकेजेकांदलस्मदेषी ॥ तेवैरीअना
यासेंविरोधेंतारिले ॥७॥ श्लोक ॥ वैरेणयंन्नृपतयःशिशुपालपौंड्रशाल्वाद
दयोगनिलासविलोकनाद्यैः ॥ ध्यायंतआहृतधियःशयनासनादौ तत्साम्यमा
पुरनुरक्तधियांपुनःकिं ॥४८॥ टीका ॥ शिशुपालदंतवक्त्रःपौंड्रकशाल्वादिम
हावीर ॥ सदैसीचालविनावैर ॥ द्वेषेसमस्तुरध्यानकरिती ॥८॥ घनःशाम

पीतां॥ रपुटे॥ विचित्रां अलंकारी दत्तात्रे॥ गदादि आयुधीं येसा नटे॥ अति
बळें तगटे रणा भ्रमिसी॥९॥ येसे वैर वशें उद्भटे॥ कोधे दत्तध्यान उत्कटे॥ तै
वैरभावें वरिष्ट॥ तद्रूपतापद पावले वैरे॥१०॥ वैसा सिपरम भय जाला॥ अखंड उ
लागले दत्तध्यान॥ अन्नपानशयनासन॥ ध्यावें संपूर्ण श्रीदत्त देखे॥११॥ वै
सासुर भयावशे॥ शिशुपाळादिक महादेवे॥ सायुज्य पावले अनायासे॥ माझा ॥१३॥
॥१३॥ झालु वैसेन पावती मोक्षु॥१२॥ तुझी तरी परम प्रीति॥ चित्ते वित्ते आत्मशक्ती॥
जिवें वोवाळी श्रीपती॥ पायांत्र इसदा सीतुम चालागे॥१३॥ एर्णा दासीतुम्हा घ
सी॥ ते तुम चेतन वळे तुम्हासि॥ बाळक मानिता श्रीदत्तासी॥ निजभावासी
॥श्लोक नाउके॥१४॥ भावस्य बुद्धिमत्तया॥ दत्ते सर्वात्मनीश्वरे॥ मायामनुष्य भावेन गू
ढैश्वर्यपरेव्यये॥१५॥ टीका॥ तुम्ही बाळक मानिता श्रीदत्त॥ हा भाव अतिदाघता
तो परमात्मा परिपूर्ण॥ अव्यक्त रत्ना निर्गुण दत्ता॥ वतारे॥१५॥ यासि सलोक्ष ला
लले कर॥ हा ईश्वरांचा ईश्वर॥ सर्वात्मा सर्वेश्वर॥ योगियां योगेंद्र श्रीदत्तस्वामी

॥१६॥ हा अविकारी अविनाशु ॥ परात्पर परमहंसु ॥ इंद्रियनियंता हृषीकेश ॥
जगन्निवास जगदात्मा ॥१७॥ मायामय वेषधारी ॥ हा भासता हे सर्व व्याप
ती ॥ गट ते ऐश्वर्य महामूर्ति ॥ व्यापकू त्रिजगती गुणातीत ॥१८॥ श्लोक ॥ भूभा
रासुरराजन्य हंतवे गुप्तये सतां ॥ अवतीर्णस्य निर्वृत्यै यशो लोके वितन्यते ॥५॥
टीका ॥ काळियाय वनादि असुर मकां जरासंधादि महावीर ॥ अथवा राजे अ
धर्मकर ॥ अति भूभार सेना त्यांची ॥१९॥ तो उतरावया धराभार ॥ वादवाव
या धर्मे निर्वीकार ॥ संत संरक्षणी सारंगधर ॥ दर्शवतार धर्म श्रीदात्म ॥
॥२०॥ प्रतिपाळावया निज भक्तांसी ॥ सुखव्यावया साधुसी ॥ अवतरला यदु
वंशी ॥ हृषीकेशी श्रीदात्म ॥२१॥ तो असुर गज पंचानन ॥ सज्जन वन आनं
दघनु ॥ तुमच्या उदरी श्रीलाभु अवतार दर्शे दर्शवेशी ॥२२॥ उद्धरावया त्रि
जगती ॥ थोर उदार केली कीर्ति ॥ त्याच्या अवतारांच्या ख्याती ॥ पवा उपाढती
वेदादिक ॥२३॥ तरावया अती दुस्तर ॥ त्याची कीर्ति गाती सुरनर ॥ परमानंदे

...॥ कृस्नचरित्र सदा गाती ॥२४॥ त्याचे नामस्मरता भक्त ॥ कलिकाळा
नीरवत ॥ तो अवतार श्रीकृस्ननाथ ॥ तुम्हा आन प्रश्न दत्ता ॥२५॥ श्रीकृस्न परब्र
ह्मैकनिधी ॥ यापासी पाहोन का बाळबुद्धि ॥ इतुकेनि तुली भवाब्धी ॥ जाणा त्रिभु
द्वितराल ॥२६॥ येसी श्रीकृस्न अवतार कथा ॥ नारद वसुदेवा सांगता ॥ शुक म्हणे तो
नृपनाथा ॥ विस्मयो समस्ता थोर जाला ॥२७॥ श्रीशुक उवाच ॥ श्लोक ॥ एतच्छ्रु
॥७२॥ त्वा महाभाग वसुदेवेति विस्मितः ॥ देवकी च महाभागा जहतुर्मोहमात्मनः ॥ ॥७२॥
॥५॥ टीका ॥ निमित्ता यांत मुनिगरा ॥ इतिहास पुरातन जीर्णी ॥ तो कृस्नपर
मात्मा ब्रह्मपूर्ण ॥ नारद अपुलानि रूपी हर्षे ॥२८॥ शुक म्हणे परिक्षिती ॥ आ
इकोनि नारद वचनोक्ती ॥ देवकी वसुदेव चित्ती ॥ अती विस्मित नटस्त ॥२९॥
नया नारदाचे निवचने ॥ देवकी वसुदेव निजमने ॥ कृस्न परमात्मा बोलते येते ॥
दोघे उत्ते विस्मित ॥३०॥ ते परम भाग्यवंत दोन्ही ॥ जो पुत्रस्नेहो होता होन रमनी ॥ ततो
साउनियां तनसरी ॥ कृस्न ब्रह्मपूर्ण निश्चयो केला ॥३१॥ श्री कृस्नी ब्रह्मभरा

वो॥ धरितांनिःशेषसोहोंस्ने होः हद इच्यानिधेनिगेलाघाहाहो॥ कायनव
लावो भाग्याचा॥ ३२॥ श्लोक॥ इतिहासमिमं पुण्यं धारयेत्सुसमाहितः॥ स
विधूये हशमलं ब्रह्म भूयाय कल्पते॥ ५४॥ टीका॥ जोनिमिजायंनसवाद॥
वसुदेवासांगे नारद॥ हा इतिहास अतीशुद्ध॥ जीवभेदछेदक॥ ३३॥ स्याव
धानपले श्रोता॥ तल्लीन होउनी तत्वता॥ हे इतिहासाची कथा॥ स्वार्थ कथा जो
पर्यसे॥ ३४॥ तेलोसकळपुण्याचिया राशी॥ भवरोगजोडिल्या अहर्निशी॥ तो
लोगपुरुष अवश्यतेसी॥ ब्रह्मप्रात्पीरसी सत्पात्र॥ ३५॥ स्वार्थ कयेकयेकपदा॥
परिसंता होय यंतरशुद्ध॥ यालागी पावे ब्रह्मपद॥ परमानंद निजबोधे॥ ३६॥
हे पंचमाध्याइ संपननेनपदउ॥ पंचवक्त्र चंद्रचूडउ॥ येकादशाचे ज्ञान गाढे॥ व
र्णवया पुढे ध्वता उभाविली॥ ३७॥ हे पंचमाध्याइ नव्हे जाण॥ येकादशाचे पं
नवप चप्राण॥ उपदेशावया स्वबुद्ध ज्ञान परमात्मा रे अरपरास्व भक्ता आले॥ ३८॥ हे
[illegible] नव्हे वेवळ॥ पंचम [illegible] बाप [illegible] कोविद॥ येकादशाव संतेनरक॥

नारिळे २ तुळसीचा आ... ॥ ...

माळी ३ ...

आगर

... ॥३९॥ ... प्रकार ॥ हे शाखेंत पंचधार ॥

... घाटिली रत्न र ॥ ... ॥ ... निज भक्तां ॥४०॥ हे पंच माध्या इनके

... ॥ येकादशाचे पंचमंथ ॥ भक्त अरमनावयाशुद्ध ॥ घाटिले अरिद्धग धा

रात ॥४१॥ येकादशे प्रती अतिविवेकी ॥ यरवया पंच्यर ध्याइ पालखि ॥ पुढे

घाटिला अवचित ॥ निज भक्त विषी तपावु ॥४२॥ हेत तोद्धव अर्द्ध मात्र ॥

॥११॥ अर्द्धेद ईम तया त्र ॥ तेयर वेलागी हाकार ॥ पंचाध्याइ रवर हाकरा करी ॥४३॥ ॥११॥

श्रीदास उद्धव मेघा ॥ देरवो निब्रह्मसुरवाचा सोहळा ॥ तोसांगे आलिकवव

वा ॥ भक्ताजवळा पंचाध्याइ ॥४४॥ प्र ... कार वराचे मेट होते ॥ तेउट उनी श्रो

श्रीदसम नाथे ॥ केले आत्मतीर्थ मुक्ते ॥ मभय हस्ते उद्धवासी ॥४५॥ तेमुक्ततीर्थ

नवाइ ॥ पुढे सांगे आली पंचाध्याइ ॥ संसार भ्रांत जे जे काही ॥ धारोलवलाहरि

लिध्यातिरसी ॥४६॥ दास्मोद्धवगोउगोरडी ॥ हे निर्विकल्प कपिलषष्टीः ॥ तेपर्वेका

वकेसरवटी ॥ सांगे उदार टीपंचमाध्याइ आली ॥४७॥ उद्धवालागि भवसाग

री॥ उतरलवयपाय उतारि॥ भागवतनिसे करीहरी॥ सुगमोपरी॥ पाय
वाट केली॥४८॥ एकलाया होती पाय उतारा॥ भगवन्मार्ग अतीसोपारा॥
तोमार्ग दावावया पुरा हा कीश्रीमद्भागवत पंचमाध्याइ॥४९॥ पुढील निरोपण आ
वडी॥ अतिशयें वाढे चढोवढी॥ तेदसमवाच्यरसगोडी॥ पंच्याध्याइ कुजी उद्ध
वसंगे॥५०॥ श्री [illegible] मोद्धवसवादी॥ होईल परब्रह्म गंवादि॥ साधक मुमुक्षाची
मांदी॥ धावावरि बुद्धी निजसुखाची॥५१॥ परब्रह्म जाले सावेवा॥ स्वरूपसुंदर रता
नगोरव॥ स्वर्गिचे देव पाहो येती॥५२॥ तेदेवाचार स्तुति वादु॥ सवेचि उद्धवाचा
निर्वेदु॥ कृष्णोद्धव महाबोध॥ जेतले परमानंद वोसंडे॥५३॥ तेपुढिला ध्याइ कथा॥
मच [illegible] कसंगेन आता॥ अवधान द्यावें श्रोतां॥ यथार्थी निज बोधे॥५४॥ स्वयें
चिविभूति॥ [illegible] रसिसंपन्नो॥ [illegible]
देवासि सुगम तुला [illegible]॥ [illegible] [illegible] तो

धारूजगाची ... येचे ... गाची वीस्वर बकुटक ...

नाहिजेसजनार्दनना वेदेरव॥ दरनांवी... नांपुढे ... वर्त्ती॥ त्या चेदृपेन पावेल॥५८॥
सुखस्वयेंपावे॥५९॥ ...पयेक॥ हजारातनोअवस्यक॥ परम
माध्याइनिदूपता॥ येकाजनार्दन...रहता॥ साचीत्वपापरिस्तता॥ पंच
...जालीसंपूर्णजनार्दनत्वपा॥६०॥ ॥इति श्रीभागवते म
हापुराणे परमसंहितायां एकादशस्कंदे नारद वसुदेवसंवादे एकाका
रतायां पंचमोध्यायः समाप्त॥ श्री...दमार्पणमस्तु॥ छ॥ छ॥ छ॥